

Νέοι και Διαδίκτυο - Δραστηριότητες
από νέους για νέους.

Το ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΜΕ

Το έργο συγχρηματοδοτείται
από την Ευρωπαϊκή Ένωση

ins@fe

schgr

Google

LIBERTY GLOBAL

Θερμές ευχαριστίες:

- στα μέλη του δικτύου **Insafe** και **INHOPE** για τη συμβολή και τη θαυμάσια δουλειά τους στην καθοδήγηση των παιδιών και των νέων, ώστε να γίνουν υπεύθυνοι χρήστες της διαδικτυακής τεχνολογίας
- στην **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** για τη συνεχή συμβολή της στα δίκτυα Insafe και INHOPE και τις πρωτοβουλίες για ένα καλύτερο Διαδίκτυο καθώς και για την προσέγγισή της στο να καταστεί το Διαδίκτυο ένα καλύτερο μέρος για τα παιδιά στο μέλλον
- στις **Google** και **Liberty Global** για την υποστήριξή τους στην υλοποίηση του παρόντος εγχειριδίου
- στους **Άρη Π. Λούβρη**, εκπαιδευτικό Πληροφορικής, και **Ηλία - Παναγιώτη Κουρτέση**, εκπαιδευτικό Αγγλικής γλώσσας, για την εθελοντική μετάφραση και επιμέλεια της ελληνικής έκδοσης του παρόντος εγχειριδίου
- στους **πολλούς νέους ανθρώπους** για τη συμβολή τους και την πιλοτική δοκιμή κάθε δραστηριότητας του εγχειριδίου καθώς και στους **Υπουργούς Παιδείας** που συνεργάζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Σχολικού Δικτύου, όπως επίσης και στην **ομάδα του European Schoolnet**, για τη συνεργασία και αφοσίωσή τους στον μετασχηματισμό της μάθησης μέσα από την ενσωμάτωση της διαδικτυακής τεχνολογίας στη διδακτική και μαθησιακή πράξη.

Πρόλογος

Το Διαδίκτυο είναι ένα εξαιρετικό μέρος για να περνάμε το χρόνο μας! Μπορούμε να συναντήσουμε τους φίλους μας, να μοιραστούμε την αγαπημένη μας μουσική και εικόνες, ακόμη και να αλλάξουμε τον κόσμο, αν, όπως η Malala και η Martha, έχουμε σπουδαίες ιδέες, καλές δεξιότητες γραφής και τολμάμε να αναλάβουμε πρωτοβουλίες (βλέπε σελίδα 15).

Στην πορεία των σελίδων του παρόντος εγχειριδίου μπορείς να δοκιμάσεις τις ικανότητές σου, να μάθεις περισσότερα σχετικά με τα δικαιώματά σου στο διαδικτυακό κόσμο και να δημιουργήσεις συμβουλές και εργαλεία που μπορείς να μοιραστείς με τους νέους σε όλο τον κόσμο. Μπορείς, επίσης, να μάθεις τι σκέφτονται οι συνομήλικοί σου σχετικά με ορισμένες διαδικτυακές δραστηριότητες και τι θέλουν να αποκομίσουν από το Διαδίκτυο. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο αυτό το εγχειρίδιο ονομάζεται **WWW (Web We Want) - το Διαδίκτυο που Θέλουμε!**

Τι πιστεύεις για το Διαδίκτυο; Σε τι θα πρέπει να αποσκοπεί; Μοιράσου τις σκέψεις σου στη διεύθυνση www.webwewant.eu

YORICK, 22χρονος Ολλανδός φοιτητής
«Το Διαδίκτυο ... βασική πηγή επικοινωνίας με άλλους ανθρώπους, ειδικά για τις επιχειρήσεις, δημιουργίας συνεργασιών και ανταλλαγής ιδεών με σχολεία σε άλλες χώρες.»

CHARLOTTE, 17χρονη Γαλλίδα μαθήτρια
«Μια ερώτηση μόνο: μπορούμε στις μέρες μας να ζήσουμε χωρίς το Διαδίκτυο; Ειλικρινά δεν νομίζω ότι μπορούμε, το χρειαζόμαστε ακόμα και για να μάθουμε τον καιρό. Έχει γίνει μέρος της ζωής μας. Έχουν δημιουργηθεί μέχρι και εφαρμογές που μπορούν να ελεγχθούν από το τηλέφωνό σου! Το Διαδίκτυο έχει καλές και κακές πτυχές, μπορείς να ελέγξεις ό,τι θέλεις, όποτε το θέλεις και αυτό είναι απίστευτο.»

TEREZA, 20χρονη Τσέχα φοιτήτρια ιατρικής
«Ένας ασφαλής, γεμάτος εμπνευση, απεριόριστος χώρος, όπου ο καθένας μπορεί να εξηγήσει τις δικές του απόψεις ή σκέψεις χωρίς να εκτίθεται σε ύβρεις και υπερβολικά επικριτικά σχόλια από τους άλλους (ανάλογα με τη νομοθεσία της χώρας σου).»

FLORAN, 20χρονος Ολλανδός φοιτητής
«Το Διαδίκτυο είναι ήδη καλό, αλλά προορίζεται για την ελεύθερη έκφραση, οπότε αν κάποιο περιεχόμενο είναι ήδη online θα πρέπει να έχεις τη δυνατότητα να το κατεβάζεις.»

ISABELLE, 12χρονη Ολλανδή μαθήτρια γυμνασίου
«... να ψάχνω για πληροφορίες, παιχνίδια και e-mail.»

LIVI, 22χρονη φοιτήτρια από το Ηνωμένο Βασίλειο
«Το Διαδίκτυο είναι ένα σπουδαίο εργαλείο που με βοηθά να επικοινωνώ. Κάνω τα πάντα στο Διαδίκτυο. Εκπαιδεύομαι μόνη μου για το πώς να κάνω διάφορα πράγματα παρακολουθώντας βίντεο στο YouTube. Μελετώ για το πανεπιστήμιο online, τα πάντα σ' αυτό είναι επικαιροποιημένα.»

ЉUBOŠ, 14 χρονος Σλοβάκος μαθητής
«Διαδίκτυο - Θέλουμε έναν ανοικτό και ασφαλή χώρο για όλους.»

JOSH, 18χρονος μαθητευόμενος μηχανικός από το Ηνωμένο Βασίλειο
«Το Διαδίκτυο είναι ένας τρόπος για να επικοινωνώ με τους φίλους μου και να διατηρώ την κοινωνική μου ζωή - ειδικά με το Facebook - και είναι, επίσης, ένας τρόπος για να βρίσκω πληροφορίες γρήγορα.»

ΙΩΑΝΝΑ, 17χρονη Ελληνίδα μαθήτρια Λυκείου
«Το Διαδίκτυο είναι σαν ένα παζλ. Κάθε άτομο από όλο τον κόσμο μοιράζεται ένα κομμάτι από τις γνώσεις του και με αυτόν τον τρόπο οι άνθρωποι " χτίζουν " έναν κόσμο γεμάτο από πληροφορίες, που επικαιροποιείται συνεχώς και συμπληρώνεται μέχρι να γίνει έγκυρος.»

Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος	3
Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις μου στο Διαδίκτυο	
1.1. Μάθε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σου	6
1.2. Όροι και προϋποθέσεις, η απόλυτη πρόκληση	8
1.3. Όταν τα δικαιώματά σου δεν γίνονται σεβαστά...	10
“Η πληροφορία δεν είναι γνώση”, Άλμπερτ Αϊνστάιν	
2.1. Ώρα για κριτική σκέψη	12
2.2. Τα εργαλεία του αξιόπιστου διαδικτυακού δημοσιογράφου	15
2.3. Σκέψου πριν δημοσιεύσεις	17
Συμμετέχοντας στο Διαδίκτυο	
3.1. Δρώντας, αντιδρώντας, αλληλεπιδρώντας ...	19
3.2. Να είσαι ο εαυτός σου στο Διαδίκτυο	23
3.3. Συμμετέχοντας με πρόληψη... και υπευθυνότητα!	26
Διαμόρφωσε την ταυτότητά σου	
4.1. Παρουσίασε τον εαυτό σου στον κόσμο	29
4.2. Σχετικά με εμένα, ο εαυτός μου και εγώ	31
4.3. Η αλήθεια και μόνο η αλήθεια;	33
Ιδιωτική Ζωή, το πολυτιμότερο αγαθό μου	
5.1. Αποκρύπτοντας την ταυτότητά μου στον ψηφιακό κόσμο	35
5.2. Το δικαίωμα στη λήθη - διαγράφοντας ένα ψηφιακό αποτύπωμα	37
5.3. Παρουσίασε τον εαυτό σου αλλά όχι πάρα πολύ!	40
5.4. Η ιδιωτική μου ζωή και η δική σου	42
Ο καλλιτέχνης μέσα σου	
6.1. Τι είναι τα πνευματικά δικαιώματα;	43
6.2. Μήπως είσαι πειρατής;	45
Τι έχεις μάθει - Είσαι διαδικτυακά σοφός ή διαδικτυακά ευάλωτος;	47
To Insafe στη χώρα σου	50

Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε www.webwewant.eu

Μάθε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σου

«Δεν υπάρχουν δικαιώματα, όποια κι αν είναι αυτά, χωρίς αντίστοιχες υποχρεώσεις.»
Samuel Taylor Coleridge

Δικαιώματα

Το δικαίωμα προστατεύει τα άτομα ή τις ομάδες από την αδικία· επιτρέπει στα άτομα να αναπτύξουν πλήρως τις δυνατότητές τους ως θετικά και ενεργά μέλη της κοινωνίας τους. Είναι μια ευθύνη που κάθε άτομο ή ομάδα έχει απέναντι στους άλλους και αφορά στον αυτοσεβασμό μας και το σεβασμό απέναντι στους άλλους. Το δικαίωμα δημιουργεί μια ηθική και νομική υποχρέωση την οποία τα έθνη και τα άτομα πρέπει να εκπληρούν¹.

Εκπαίδευση

Ελευθερία της έκφρασης

Σεβασμός

Ασφαλές περιβάλλον

Δικαίωμα απάντησης

Ιδιοκτησία / Συγγραφικά Δικαιώματα

Προσωπική ασφάλεια

Ιδιωτικότητα

Συμμετοχή

Αξιοπιστία πληροφοριών

Πρόσβαση στην πληροφορία

➔ Προσδιόρισε ποιες από τις παραπάνω έννοιες νομίζεις ότι αποτελούν τα δικαιώματά σου στο Διαδίκτυο και ποιες τις υποχρεώσεις σου. Μπορούν να είναι και τα δύο; Μπορείς, επίσης, να σημειώσεις άλλες λέξεις που θεωρείς ότι σχετίζονται με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σου στο Διαδίκτυο. Μπορείς να βρεις όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού εδώ: <http://www.un.org/cyberschoolbus/humanrights/resources/plain.asp>

Δικαιώματα

Ο σεβασμός προς τους άλλους

Ελευθερία έκφρασης

Υποχρεώσεις

¹ Australian Broadcasting Corporation (2000), 'Human Rights: What and When' (online), <http://www.abc.net.au/civics/rights/what.htm>, προσπελάστηκε στις 04/01/2013

Joanna

Είμαι 14.
Ποια δικαιώματα και υποχρεώσεις έχω στο Διαδίκτυο;

Josh

Είμαι 18.
Διαφέρουν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις μου από τα δικά σου;

➔ Υπάρχουν δικαιώματα που νομίζετε ότι θα διέφεραν για την Joanna και τον Josh; Υπάρχουν διαφορές στις υποχρεώσεις τους;

14 ετών

18 ετών

➔ Ορισμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις πάνε μαζί. Άλλες φαίνεται να αντιφάσκουν μεταξύ τους. Εντόπισε κάποιες από αυτές τις σχέσεις / αντιφάσεις στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σου στο Διαδίκτυο και εξήγησέ τις.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

=

≠

1.2. Όροι και προϋποθέσεις, η απόλυτη πρόκληση

Όροι και προϋποθέσεις

Γενικές και ειδικές ρυθμίσεις, διατάξεις, απαιτήσεις, κανόνες, προδιαγραφές και κριτήρια που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος μίας συμφωνίας ή ενός συμβολαίου².

Αναμφίβολα έχει χρειαστεί να επιλέξεις ένα τετραγωνίδιο σε κάποιο διαδικτυακό τόπο, συμφωνώντας με τους όρους και τις προϋποθέσεις του. **Αλλά ξέρεις πραγματικά σε τι συμφωνείς;** Αν και μπορεί να φαίνεται ένα

ατελείωτο κείμενο γραμμένο σε δυσανάγνωστη νομική ορολογία, η επιλογή σου στο τετραγωνίδιο σε δεσμεύει σε μια σειρά από δικαιώματα και υποχρεώσεις, γι' αυτό είναι σημαντικό να προσπαθήσεις να κατανοήσεις τι σημαίνουν.

Τι θα έλεγες, λοιπόν, να δεχτείς την πρόκληση αυτή τη στιγμή ...

Για οποιοδήποτε περιεχόμενο το οποίο προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα, όπως φωτογραφίες και βίντεο (περιεχόμενο IP), μας παρέχετε την ακόλουθη άδεια, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις απορρήτου και εφαρμογών που έχετε καθορίσει: μας παρέχετε δωρεάν τη μη αποκλειστική, μεταβιβάσιμη, παγκόσμια και με δυνατότητα εκχώρησης άδεια χρήσης οποιουδήποτε περιεχομένου IP, το οποίο δημοσιεύετε στο Facebook ή σε σχέση με αυτό (Άδεια Χρήσης IP). Η συγκεκριμένη Άδεια Χρήσης IP παύει να ισχύει σε περίπτωση που διαγράψετε το περιεχόμενο IP ή το λογαριασμό σας, εκτός εάν το εν λόγω περιεχόμενο έχει κοινοποιηθεί σε τρίτους, οι οποίοι δεν το έχουν διαγράψει.

Παραπομπή:

- Q1** Από που προέρχεται το κείμενο αυτό; (συμπλήρωσε τη γραμμή αναφοράς παραπάνω)
- Q2** Έχεις συμφωνήσει στους παρόντες όρους και προϋποθέσεις; ΝΑΙ ΟΧΙ
- Q3** Στο παρακάτω πλαίσιο, μπορείς να αποδώσεις το κείμενο σε πιο κατανοητή γλώσσα;

² Business Dictionary (2012), 'Terms and Conditions' (online), <http://www.businessdictionary.com/definition/terms-and-conditions.html>, προσπελάστηκε στις 20/08/2012.

Αυτό το γνώριζες;

Clément

Θα χρειάζονταν 76 εργάσιμες ημέρες (σε οκτώωρα) μόνο για να διαβάσει ο μέσος άνθρωπος τις πολιτικές προστασίας της ιδιωτικής ζωής για κάθε ιστοσελίδα με την οποία αλληλεπιδρά σε ένα δεδομένο έτος. Είναι απλό, λοιπόν, το γιατί οι περισσότεροι απλώς σκρολάρουν προς τα κάτω και κάνουν κλικ στο κουμπί "Συμφωνώ με όλους τους όρους και τις προϋποθέσεις."³

Τώρα που έχεις αρχίσει να "σπάς" τον κώδικα της νομικής ορολογίας, τι θα έλεγες να σημειώσεις μερικές "μεταφράσεις" για μελλοντική χρήση; Εκτύπωσε τους όρους και τις προϋποθέσεις μιας ιστοσελίδας που χρησιμοποιείς τακτικά και συνόψισε τα βασικά σημεία.

Αυτό το γνώριζες;

Έχουν αναπτυχθεί εργαλεία για να σε βοηθήσουν να μεταφράσεις δύσκολους όρους και προϋποθέσεις. Ρίξε μια ματιά, για παράδειγμα, στο EULAlyzer.

«Μια εικόνα αξίζει περισσότερο από 1000 λέξεις»

➔ Αυτός είναι ο λόγος που χρησιμοποιούμε συχνά τα σύμβολα όταν επικοινωνούμε σήμερα. Προσδιόρισε την έννοια των ακόλουθων σύμβολων:

➔ Τώρα δοκίμασε να σχεδιάσεις κάποια εικονίδια που θα συμβολίζουν τα βασικά σημεία που θα μπορούσες να βρεις σε ένα σύνολο όρων ή προϋποθέσεων.

Ιδιωτική ζωή

³ The Atlantic (2012), 'Reading the Privacy Policies You Encounter in a Year Would Take 76 Working Days' (online), <http://www.theatlantic.com/technology/archive/2012/03/reading-the-privacy-policies-you-encounter-in-a-year-would-take-76-work-days/253851/>, προσπελάστηκε στις 20/08/2012.

1.3. Όταν τα δικαιώματά σου δε γίνονται σεβαστά ...

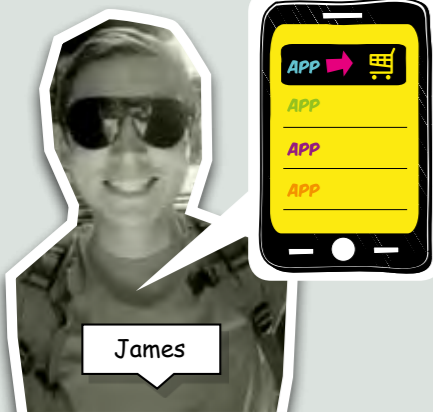
Παραβίαση

Η πράξη του να κάνεις κάτι που δεν επιτρέπεται από κάποιο νόμο ή κανόνα. Μια παραβίαση δεν συνιστά αυτόματα έγκλημα.⁴ Από νομική άποψη, η λέξη **καταπάτηση**⁵ χρησιμοποιείται συχνά, π.χ. καταπάτηση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Στο Διαδίκτυο τα δικαιώματά σου μπορεί να παραβιαστούν ή καταπατηθούν με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Αν και μερικές φορές αυτό σχετίζεται με τον κώδικα ορθής συμπεριφοράς στο Διαδίκτυο (στη διεθνή βιβλιογραφία: netiquette) ή την αναμενόμενη ηθική διαδικτυακή συμπεριφορά, άλλες φορές πιθανόν να πρόκειται για παραβίαση του νόμου, γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει ακόμη και σε δικαστική δίωξη.

► Προσδιόρισε μερικούς από τους τρόπους που τα δικαιώματά σου στο Διαδίκτυο μπορεί να παραβιάζονται ή να καταπατώνται

- 1 Ένα ακατάλληλο σχόλιο υποβάλλεται στο προφίλ που διατηρείς σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης - περιέχει χυδαία γλώσσα
- 2
- 3
- 4
- 5

James

«Κάποτε αγόρασα μια εφαρμογή (App) μέσω Διαδικτύου και χρέωνε διαρκώς χρήματα στο λογαριασμό μου. Η μητέρα μου έγινε έξαλλη με αυτό, αλλά κατάφερε να πάρει όλα τα χρήματά μου πίσω.»

Ποια από τα δικαιώματά του νομίζεις ότι έχουν παραβιαστεί στην προκειμένη περίπτωση; Πιστεύεις ότι εκπλήρωσε όλες τις υποχρεώσεις του; Πώς νομίζεις ότι η μητέρα του βρήκε λύση στο πρόβλημα; Θα ανέφερες ένα τέτοιο περιστατικό και πού;

Πού μπορούμε να αναφέρουμε παραβιάσεις των δικαιωμάτων μας;

► Ποια θα ήταν η καλύτερη λύση για κάθε μία από τις παραβιάσεις που αναφέρονται παραπάνω; Συζήτησε όλες τις πιθανές λύσεις και γράψε ποια είναι, κατά τη γνώμη σου, η καλύτερη.

- 1 Μίλησε με το άτομο που έκανε την ανάρτηση και μπλόκαρε το χρήστη αν χρειαστεί ...
- 2
- 3
- 4
- 5

⁴ Merriam-Webster (2012), 'Violation' (online), <http://www.learnersdictionary.com/search/violation>, προσπελάστηκε στις 18/01/2013.

⁵ Ibid, 'Infringement' (online), <http://www.learnersdictionary.com/search/infringement>, προσπελάστηκε στις 18/01/2013.

► Πιστεύεις ότι οι ακόλουθες ενέργειες αποτελούν παραβίαση στη χώρα σου; Ποια θα μπορούσε να είναι η συνέπεια της κάθε παραβίασης;

Η ψευδής επισήμανση (tagging) ατόμων σε φωτογραφίες

ΝΑΙ ΟΧΙ

Το να ανεβάσεις μία φωτογραφία που έχει τραβήξει ο ίδιος σε μια συναυλία, ενώ το εισιτήριο δεν προέβλεπε τη βιντεοσκόπηση

ΝΑΙ ΟΧΙ

Το να ανεβάσεις μια πολιτισμική εικόνα που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα (ένα λογότυπο, σύμβολο, πρόσωπο κ.λπ. που ο καθένας αναγνωρίζει) με ή χωρίς αναφορά του ιδιοκτήτη

ΝΑΙ ΟΧΙ

Κάποιος έχει συλληφθεί για τηλεφωνική υποκλοπή, αλλά δεν έχει καταδικαστεί. Παρόλα αυτά γράφεις στο προφίλ σου «ο Χ είναι χάκερ τηλεφώνων!!»

ΝΑΙ ΟΧΙ

Το να ανοίξεις ένα λογαριασμό στο Facebook χωρίς να αναφέρεις το πραγματικό σου όνομα.

ΝΑΙ ΟΧΙ

Γίνονται ταραχές στην πόλη σου. Δεν συμμετέχεις, αλλά γράφεις στο λογαριασμό σου: «Υπέροχο, ταραχές στην πόλη μου, το λατρεύω!»

ΝΑΙ ΟΧΙ

Ένας δάσκαλος / μία δασκάλα βάζει μια φωτογραφία της τάξης του/της σε ένα μέσο κοινωνικής δικτύωσης, χωρίς τη συγκατάθεση όλων των γονέων.

ΝΑΙ ΟΧΙ

Ένα κορίτσι 15 ετών τραβά μία γυμνή φωτογραφία του εαυτού της και τη στέλνει στο φίλο της.

ΝΑΙ ΟΧΙ

2.1. Ώρα για κριτική σκέψη

Πληροφορίες

Δεδομένα που (1) έχουν επιβεβαιωθεί ως ακριβή και επίκαιρα, (2) είναι συγκεκριμένα και οργανωμένα για ένα σκοπό, (3) παρουσιάζονται εντός ενός πλαισίου που τους δίνει νόημα και συνάφεια, και (4) που μπορεί να οδηγήσουν σε αύξηση της κατανόησης και μείωση της αβεβαιότητας.⁶

Πληροφορία: Δέξου ή απόρριψέ την!

Τι πληροφορίες παίρνουμε από το Διαδίκτυο; Ποιες πληροφορίες ανεβάζουμε στο Διαδίκτυο;

Το Διαδίκτυο είναι ένας δρόμος διπλής κατεύθυνσης. Θα πρέπει να γίνονται μαθήματα για να διδάσκονται οι μαθητές πώς να χρησιμοποιούν και να αξιολογούν όλα όσα βρίσκουν στο Διαδίκτυο. Χρησιμοποιώ το Διαδίκτυο για να με βοηθήσει με τις εργασίες του σχολείου, υπάρχουν τόσο πολλές πληροφορίες εκεί, μερικές φορές υπερβολικά πολλές.

Κάποτε χρησιμοποίησα μια ιστοσελίδα και στη συνέχεια συνειδητοποίησα ότι τα στοιχεία δεν ήταν αληθινά - ήταν εντελώς χάσιμο χρόνου.

Charlotte

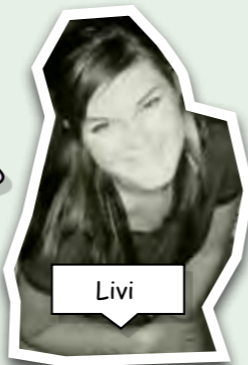
Josh

Είμαι σε μια μπάντα και χρησιμοποιούμε το Διαδίκτυο για να ανταλλάσουμε πληροφορίες σχετικά με τις συναυλίες μας και, επίσης, για να ανεβάζουμε τα βίντεο με το νέο υλικό που έχουμε ηχογραφήσει. Δεν είμαι σίγουρος ότι πολλοί άνθρωποι το έχουν δει, αλλά αυτοί που ξέρουν ότι βρίσκεται εκεί, το βλέπουν και αυτός είναι ένας καλός τρόπος για να επικοινωνήσουμε με πολλούς ανθρώπους πολύ εύκολα.

Είναι τόσο χρήσιμο για την αγορά πραγμάτων, κοιτάζω ρούχα στα καταστήματα και στη συνέχεια τα βρίσκω online για να τα αγοράσω πιο φθηνά!

Θα πρέπει να δώσεις τόσες πολλές πληροφορίες διαδικτυακά, προκειμένου να κάνεις οτιδήποτε, πάντα ανησυχώ λίγο όταν πρέπει να δώσω την ταχυδρομική μου διεύθυνση και το τηλέφωνό μου, βέβαια μάλλον δεν υπάρχει πρόβλημα να δίνεις τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σου, αλλά έχω δημιουργήσει περισσότερες από μία, μόνο και μόνο για την περίπτωση της ανεπιθύμητης αλληλογραφίας (spam ή junk mail).

Livi

Τι πληροφορίες **λαμβάνεις** από το Διαδίκτυο;

Τι πληροφορίες **αφήνεις** στο Διαδίκτυο;

ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ; Όλοι πιστεύουμε ότι δεν θα πέφταμε ποτέ θύματα απάτης. Αλλά η αλήθεια είναι ότι οι απατεώνες γίνονται όλο και καλύτεροι και εμείς δε γινόμαστε κατ'ανάγκη σοφότεροι. Πόσες φορές βλέπουμε ένα αναδυόμενο παράθυρο (pop-up) να εμφανίζεται λέγοντάς μας ότι έχουμε κερδίσει το πρώτο βραβείο ή ότι έχουμε επιλεχθεί ειδικά για κάτι;

Δεν είναι πάντα εύκολο να εντοπίσεις μια απάτη - πόσο καλός είσαι;
Κοίταξε τις παρακάτω ιστοσελίδες - μπορείς να προσδιορίσεις ποιες είναι οι ψεύτικες;

Για περισσότερες δραστηριότητες τέτοιου τύπου μπορείς να επισκεφτείς τη διεύθυνση <https://www.staysecureonline.com/staying-safe-online/quiz/> και να κάνεις το κουίζ για να δεις πόσο γρήγορα μπορείς να εντοπίσεις ένα ψεύτικο site⁷.

⁶ BusinessDictionary (2012), 'Information' (online), <http://www.businessdictionary.com/definition/information.html>, προσπελάστηκε στις 20/08/2012.

⁷ Symantec (2012), 'Stay Secure Online' (online), <https://www.staysecureonline.com/staying-safe-online/quiz/>, προσπελάστηκε στις 10/09/2012.

Πώς ξέρουμε αν οι πληροφορίες που βρίσκουμε στο Διαδίκτυο είναι αξιόπιστες και έγκυρες;

Αυτό το γνώριζες;

Στο Ηνωμένο Βασίλειο το 33% των εφήβων 12-15 χρονών λένε ότι αν ψάξουν για κάτι, όλα τα αποτελέσματα αναζήτησης θα πρέπει λογικά να περιέχουν αληθινές πληροφορίες.⁸

Μπορείς να απαριθμήσεις 5 κανόνες για αποτελεσματική διαδικτυακή αναζήτηση πληροφοριών;

1
2
3
4
5

➔ Ασφαλής πλοήγηση στο Διαδίκτυο.

Οι αναξιόπιστες πληροφορίες δεν είναι ο μόνος κίνδυνος που συναντάμε στο Διαδίκτυο. Στα παρακάτω πεδία, μπορείς να αναφέρεις κάποιους επιπλέον κινδύνους που θα πρέπει να γνωρίζεις; Το πρώτο πλαίσιο συμπληρώνεται για εσένα.

Ιοί		

Ρίξε άλλη μια ματιά στους κινδύνους που έχεις δηλώσει και ιεράρχησε τους από το 1 έως το 6, με το 1 να αντιπροσωπεύει τον κίνδυνο για τον οποίο ανησυχείς περισσότερο. Σύγκρινε τις απαντήσεις σου με τους συμμαθητές σου για να δεις εάν συμφωνούν με τους κινδύνους που επέλεξες και τον τρόπο που τους κατέταξες.

⁸ Ofcom (2012), 'Children and Parents : Media Use and Attitudes Report' (online), <http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/research/media-literacy/oct2012/main.pdf>, p.104 προσπελάστηκε στις 10/09/2012

2.2. Τα εργαλεία του αξιόπιστου διαδικτυακού δημοσιογράφου

Δημοσιογραφία

Το επάγγελμα ή η πρακτική της υποβολής ειδησεογραφικών αναφορών, φωτογραφιών ή της επιμέλειας ειδήσεων για κάποιο από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.⁹

Τα ιστολόγια (blogs) έχουν γίνει για τους πολίτες ένας δημοφιλής τρόπος αναφοράς των γεγονότων σε πραγματικό χρόνο και μπορεί να προσφέρουν ακόμη και στα παιδιά και τους νέους ένα μέσο για την επιρροή της κοινής γνώμης. Κοίταξε τα ακόλουθα δύο παραδείγματα.

1

« Ένας Ταλιμπάν πυροβόλησε και τραυμάτισε την Malala Yousafzai, ένα 14χρονο κορίτσι που αγωνιζόταν για την εκπαίδευση, στην κοιλάδα Swat στο Πακιστάν, την Τρίτη, αποκαλώντας το έργο της «χυδαιότητα», ...»

The Washington Post, 10/09/2012¹⁰

Αναζήτησε την ιστορία της Malala Yousafzai στο Διαδίκτυο.
Περίγραψε τι έκανε η Malala και ποια ήταν τα αποτελέσματα των ενεργειών της;

Τι έκανε η Malala;

Τα αποτελέσματα των πράξεών της:

2

Παραθέτουμε άλλο ένα παράδειγμα, αυτή τη φορά από μία 9χρονη blogger

«Νωρίτερα τη φετινή χρονιά, η Martha Payne, εννιάχρονη μαθήτρια από το Lochgilphead στη Σκωτία, έγινε πρωτοσέλιδο σε όλο τον κόσμο, όταν το ιστολόγιό της με σχολικά γεύματα "απαγορεύτηκε" από το τοπικό συμβούλιο ...»

Sarah Rainey, The Telegraph, 2/12/2012¹¹

Τι έκανε η Martha και με ποιο τρόπο;
Ποια ήταν τα αποτελέσματα;

Τι έκανε η Martha;

Τα αποτελέσματα των πράξεών της:

Ποιες ήταν οι πιο αξιόπιστες πηγές πληροφοριών που βρήκες για τη Malala και τη Martha, και τι σε έκανε να σκεφτείς ότι αυτές οι πηγές ήταν αξιόπιστες;

⁹ The Free Dictionary (2012), 'Journalism' (online), <http://www.thefreedictionary.com/journalism>, προσπελάστηκε στις 21/12/2012.

¹⁰ Khazan, O. (2012), 'Interview with 14-year-old Malala Yousafzai who was shot by Taliban' (online), <http://www.washingtonpost.com/blogs>, προσπελάστηκε στις 10/09/2012.

¹¹ Payne, M. (2012), 'Martha Payne: diary of a girl who fed the starving' (online), <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews>, προσπελάστηκε στις 10/09/2012

Γράψε στο παρακάτω πλαίσιο 5 από τα «εργαλεία» που νομίζεις ότι η Malala και η Μάρθα χρησιμοποιούν για να κάνουν το blog τους τόσο αξιόπιστο όσο και ισχυρό. Συμφωνείς με το πρώτο εργαλείο που έχει επιλεγεί για εσένα;

- 1 Μιλούν για την προσωπική τους εμπειρία αντικειμενικά, αλλά όχι συναισθηματικά.
- 2
- 3
- 4
- 5

➔ Τώρα σκέψου: τι μπορεί να κάνει ένας διαδικτυακός δημοσιογράφος που δεν μπορεί ένας συμβατικός δημοσιογράφος; και αντιστρόφως - υπάρχουν πράγματα που ένας συμβατικός δημοσιογράφος μπορεί να κάνει και τα οποία δεν θα ήταν εφικτά στο Διαδίκτυο; (π.χ. πνευματικά δικαιώματα, ποιοτικός έλεγχος, διάδοση πληροφοριών, ...)

Ένας διαδικτυακός δημοσιογράφος μπορεί να

Ένας συμβατικός δημοσιογράφος μπορεί να

Τόσο η Malala όσο και η Martha ύψωσαν τη φωνή τους για θέματα που τις απασχολούσαν. Τώρα δοκίμασε κι εσύ να γράψεις σε 10 γραμμές κατ' ελάχιστο μια σύντομη ενημερωτική ανάρτηση ιστολογίου (blog) για τον κίνδυνο που ιεράρχησες ως τον πιο σοβαρό στην **Ασφαλή πλοήγηση στο Διαδίκτυο** της σελίδας 14. Γιατί θα πρέπει όλοι να ανησυχούμε για αυτόν το συγκεκριμένο διαδικτυακό κίνδυνο και τι μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό;

Έλεγξε πρώτα τα δεδομένα σου ... κατόπιν επικοινωνήσε με τους φίλους σου για να δεις εάν θεωρούν ότι αυτό που έχεις γράψει είναι σαφές και αξιόπιστο. Ανέβασε την ανάρτησή σου στο www.webwewant.eu. Θα είσαι σε θέση να βαθμολογήσεις τις άλλες αναρτήσεις ιστολογίου που δημοσιεύονται εκεί.

Το δικαίωμα να εκφράσεις τις ιδέες και τις απόψεις σου ελεύθερα μέσα από την ομιλία, τη γραφή, καθώς και άλλες μορφές επικοινωνίας, αλλά χωρίς να προκαλείς σκόπιμα βλάβη στο πρόσωπο ή/και την υπόληψη άλλων με ψευδείς ή παραπλανητικές δηλώσεις.¹²

Ελευθερία της έκφρασης

➔ Πρόκειται να αναρτήσεις μερικές φωτογραφίες από κάποιο πάρτι το περασμένο Σαββατοκύριακο σε ένα κοινωνικό δίκτυο - ποιες μπορείς να ανεβάσεις και ποιους από τους φίλους σου επισημαίνεις με ετικέτα (tag);

► **Ιστορικό:** Η Amy είναι μία από τις καλύτερες φίλες σου. Δεν χρησιμοποιεί το Διαδίκτυο τόσο συχνά όσο εσύ. Η Amy είναι μέλος του σχολικού θεατρικού ομίλου και ετοιμάζεται για ακρόαση σε μία τηλεοπτική εκπομπή.

► **Λογαριασμός στο Twitter:** @amy_singsdances

► **Φιλοδοξεί να:** Χρησιμοποιήσει τα ταλέντα της σε μιούζικαλ/τηλεοπτικές εκπομπές.

► **Προσωπικότητα:** Διασκεδαστική, νοιάζεται, ευαίσθητη - πολύ πιθανό να σε ακούσει όταν έχεις ανάγκη να μιλήσεις.

► **Απολαμβάνει:** Τραγούδι, χορό, να τρώει πικάντικο κοτόπουλο και να κάνει παρέα με τους φίλους της.

► **Ιστορικό:** Ο Aidan είναι ο καλύτερος φίλος σου. Γνωρίζετε από τότε που ήσαστε και οι δύο μωρά! Ο Aidan αγαπάει τη μουσική και περνά πολύ από το χρόνο του δημιουργώντας νέα κομμάτια και μαθαίνοντας για τις αντιδράσεις των άλλων σε αυτά μέσω του soundcloud.

► **Λογαριασμός στο Twitter:** musicanaidan

► **Φιλοδοξεί να:** Γίνει δάσκαλος μουσικής.

► **Προσωπικότητα:** ο Aidan δυσκολεύεται να εκφράσει τον εαυτό του χωρίς τη χρήση κακών λέξεων! Απογοητεύεται εύκολα, αλλά είναι πάντα ενθουσιασμένος όταν εργάζεται πάνω στη μουσική του.

► **Απολαμβάνει:** Γράφει, ακούει και αγοράζει μουσική, να πηγαίνει σε νέα μουσικά φεστιβάλ.

► **Ιστορικό:** Η Sam είναι μία μυστική ιδιοψία. Πέρσι κέρδισε χρονιά, επειδή οι ικανότητες της στα μαθηματικά είναι απίστευτες. Είναι, επίσης, το άγριο κορίτσι στην παρέα των φίλων σου. Θέλει να συμμετέχει σε όλα και απολαμβάνει την αντιπαράθεση.

► **Λογαριασμός στο Twitter:** @sexy_sam_cap

► **Φιλοδοξεί να:** Φτάσει εκεί που θέλει, αλλά διασκεδάζοντας κατά τη διάρκεια.

► **Προσωπικότητα:** Μία νέα φίλη. Η Sam κάνει τα πάντα γρήγορα και συχνά δεν σκέφτεται τις συνέπειες. Είναι πολύ πιθανό να σε κάνει να γελάσεις, καθώς έχει φοβερή αίσθηση του χιούμορ.

► **Απολαμβάνει:** Λίγο πολύ τα πάντα!

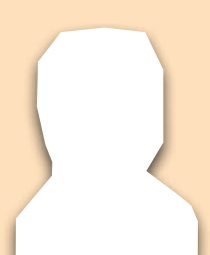
► **Ιστορικό:** Ο Nate είναι ο απόλυτος βιβλιοφάγος. Η οικογένειά του είναι πολύ συντηρητική και πολύ αυστηρή σε σχέση με τις σπουδές του. Βγαίνει σπάνια έξω και επικεντρώνεται στις εξετάσεις του. Όταν, όμως, βγαίνει, έχει την τάση να χαλαρώνει και να ξεδίνει (πολύ!).

► **Λογαριασμός στο Twitter:** δεν το χρησιμοποιεί.

► **Φιλοδοξεί να:** Γίνει δικηγόρος. Του αρέσουν τα ακριβά ρούχα και χρειάζεται μια καλά αμειβόμενη εργασία για να τον βοηθήσει να αντέξει οικονομικά!

► **Προσωπικότητα:** Ο Nate είναι αρκετά ντροπαλός.

► **Απολαμβάνει:** Κορίτσια και περισσότερο αλκοόλ από ό,τι πρέπει (μόνο όταν δεν μελετά!).

Τι θα μπορούσε να συμβεί κατά τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου; Ποιοι από τους φίλους σου μπορεί να αντιδράσουν άσχημα στο γεγονός ότι οι φωτογραφίες τους αναρτήθηκαν χωρίς την άδεια τους;

Είναι κάποιοι από αυτούς τους φίλους πιο ευάλωτοι από τους άλλους; Ποιοι φίλοι σου θα περίμενες να είναι πιο ανθεκτικοί στην έκθεση στο Διαδίκτυο;

¹² BusinessDictionary.com (2013), 'Freedom of expression' (online), <http://www.businessdictionary.com/definition/freedom-of-expression.html>, προσπελάστηκε στις 21/12/2012.

Διάβασε κάθε προφίλ προσεκτικά. Εάν επισημανθούν (tag) σε μία ακατάλληλη φωτογραφία, ποιοι από αυτούς τους φίλους/φίλες θα μπορούσαν να επηρεαστούν αρνητικά;

► **Ιστορικό:** Η Sash είναι νέο μέλος της παρέας σου απ' όπου άλλαξε σχολείο. Υπήρξε θύμα εκφοβισμού στο Διαδίκτυο και είναι πολύ προσεκτική σχετικά με το ψηφιακό αποτύπωμα της.

► **Λογαριασμός στο Twitter:**

Η Sash έχει απενεργοποιήσει τον λογαριασμό της στο Twitter.

► **Φιλοδοξεί να:** Εργαστεί για την κυβέρνηση στηρίζοντας το έργο φιλανθρωπικών οργανώσεων κατά του εκφοβισμού.

► **Προσωπικότητα:** Η Sash δεν είναι ντροπαλή, αλλά δυσκολεύεται να εμπιστευτεί τους ανθρώπους που δε γνωρίζει καλά. Πρόκειται να συμμετάσχει εθελοντικά σε ένα πρόγραμμα καθοδήγησης συνομηλίκων της σε τοπικό σχολείο.

► **Απολαμβάνει:** Εθελοντισμό και ταξίδια.

► **Ιστορικό:** Η Sabine αγαπά τη μόδα. Έχει δημιουργήσει ένα ιστολόγιο (blog) για το street style. Το ιστολόγιό της είναι επιτυχές και βγάζει χρήματα από τις διαφημίσεις που φιλοξενούνται εκεί.

► **Λογαριασμός στο Twitter:**

@sabinelovesstyle

► **Φιλοδοξεί να:** Εργαστεί ως δημοσιογράφος μόδας.

► **Προσωπικότητα:** Η Sabine έχει τεράστιο δίκτυο φίλων - κυρίως οι άνθρωποι που γνώρισε μέσω του blogging. Δε βγαίνει συχνά με τους εκτός διαδικτύου φίλους της.

► **Απολαμβάνει να:** Κάνει νέους φίλους, περνά χρόνο με το αγόρι της.

► **Ιστορικό:** Ο Max είναι ο «κομπιουτεράς» της παρέας. Ασχολείται με τον προγραμματισμό εδώ και χρόνια.

► **Λογαριασμός στο Twitter:** @javaMAXrython

► **Φιλοδοξεί να:** Δημιουργήσει την επόμενη εμπορική επιτυχία στα διαδικτυακά παιχνίδια.

► **Προσωπικότητα:** Πολύ καλός φίλος. Ο Max είναι πάντα πολύ καλός στο να δίνει συμβουλές - εντός και εκτός Διαδικτύου. Συχνά υπερασπίζεται τους άλλους στα κοινωνικά δίκτυα, αν νομίζει ότι πέφτουν θύματα εκφοβισμού.

► **Απολαμβάνει:** Περνά τον περισσότερο χρόνο του στο Διαδίκτυο, όταν όμως είναι στον πραγματικό κόσμο αγαπάει το ποδόσφαιρο και είναι πολύ καλός σεφ!

► **Ιστορικό:** Ο Marcus είναι ο πλακατζής της παρέας. Παίζει πολύ ράγκμπι και απολαμβάνει να σκαρώνει φάρσες στους φίλους του.

► **Λογαριασμός στο Twitter:** @mmarcuszzz

► **Φιλοδοξεί να:** ο Marcus δεν σκέφτεται το αύριο.

► **Προσωπικότητα:** ο Marcus είναι η καρδιά της διασκέδασης, αλλά μερικές φορές το παρατραβάει, ιδιαίτερα στο Διαδίκτυο. Δεν είναι πολύ καλός στο να σκέφτεται τα πράγματα από τη σκοπιά του άλλου.

► **Απολαμβάνει:** Όλα τα αθλήματα και να είναι με τους φίλους του.

Charlotte

Νομίζω ότι είσαι ο μόνος που θα πρέπει να κρίνει αν πρέπει να αναρτήσεις φωτογραφίες σε κοινωνικά δίκτυα ή όχι.

Εξαρτάται από τη φωτογραφία, αλλά δεν θέλω άγνωστοι να επισημαίνουν με ετικέτα (tag) τις φωτογραφίες μου.

Isabelle

Η ελευθερία της έκφρασης είναι ένα πολύ σημαντικό ανθρώπινο δικαίωμα. Τώρα ρίξε άλλη μια ματιά στη Διεθνή Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (<http://www.un.org/en/documents/udhr/index.shtml>).

Τώρα γράψε ένα προφίλ του εαυτού σου, όπως τα παραπάνω, το οποίο οι φίλοι σου θα μπορούσαν να είχαν γράψει για εσένα, βασισμένοι στο ψηφιακό σου αποτύπωμα. ή
Γράψε ένα προφίλ για έναν από τους φίλους σου, με βάση το ψηφιακό αποτύπωμά τους.

3.1. Δρώντας, αντιδρώντας, αλληλεπιδρώντας ...

«Η ιδέα της αμέτοχης παρατήρησης της ζωής υπήρξε πάντα μισητή για μένα. Τι είμαι, αν δεν μπορώ να συμμετέχω; Για να είμαι, θα πρέπει να συμμετέχω.»
"Antoine de Saint-Exupery (Συγγραφέας του βιβλίου «Ο Μικρός Πρίγκιπας»)

Συμμετοχή

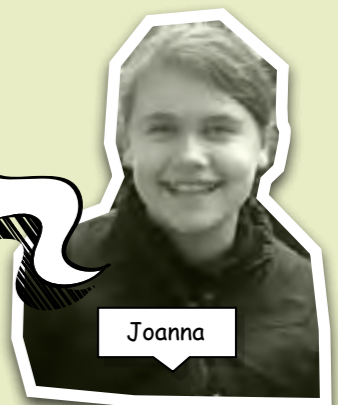
Η εμπλοκή και η αμοιβαία συνεισφορά στις δραστηριότητες της ομάδας.¹³

► Πώς ΕΣΥ συμμετέχεις στις «δραστηριότητες μιας ομάδας»;

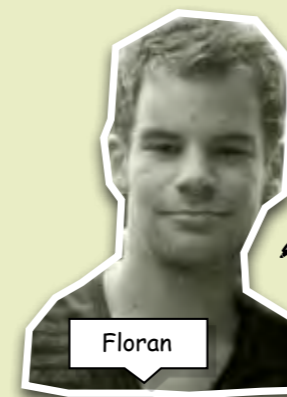

Οι άνθρωποι επικοινωνούν με τον ίδιο τρόπο χρησιμοποιώντας όλα αυτά τα διαφορετικά μέσα;

Χρησιμοποιώ SMS κάθε μέρα για την αποστολή σύντομων μηνυμάτων σε άτομα στη λίστα επαφών μου. Ένα μικρό μήνυμα σαν κι αυτό κάνει τους ανθρώπους χαρούμενους, και είναι χρήσιμο για να ενημερώνεις τους άλλους όπως όταν αργείς, για παράδειγμα.

Joanna

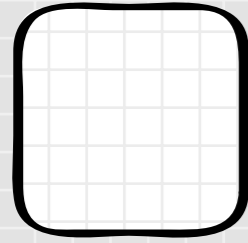

Floran

Χρησιμοποιώ το Twitter, επειδή όταν ανανεώνεις το «status» σου στο Facebook, το χρονολόγιό σου (timeline) γεμίζει υπερβολικά. Το Twitter είναι λιγότερο προσωπικό από την υπηρεσία αποστολής στιγμιαίων μηνυμάτων (instant messaging- IM) και το χρησιμοποιώ με τους ανθρώπους που δεν θέλω να δώσω τον αριθμό του τηλεφώνου μου.

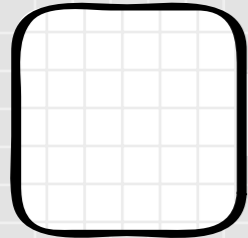
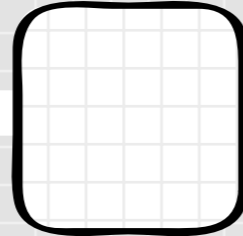
¹³ WordNet Search (2012), 'Participation' (online) <http://wordnetweb.princeton.edu/perl/webwn?s=participation>, προσπελάστηκε στις 10/09/2012.

➔ Κοίταξε τις παρακάτω δραστηριότητες: Σχεδίασε μία ή περισσότερες από τις εικόνες της προηγούμενης σελίδας για να δείξεις την /τις υπηρεσία/ες που θα χρησιμοποιούσες σε κάθε μία από αυτές τις περιπτώσεις.

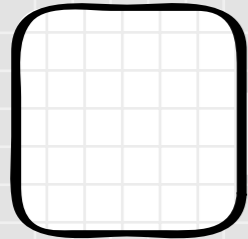
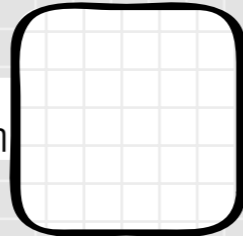
1. Όταν επικοινωνείς με την εταιρεία όπου επιθυμείς να συμμετάσχεις σε ένα πρόγραμμα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας.

2. Όταν ενημερώνεις τους φίλους σου ότι έχεις επιστρέψει μετά από κάποιο χρονικό διάστημα απουσίας.

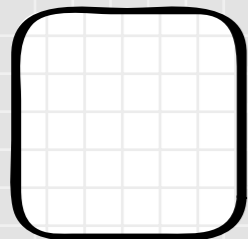
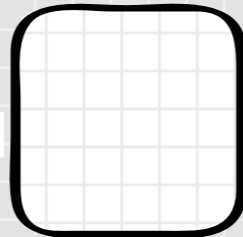
3. Όταν προσπαθείς να συμφιλιωθείς με ένα άτομο που είχες διαφωνία.

4. Όταν μοιράζεσαι φωτογραφίες ενός ταξιδιού που πραγματοποιήσες κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

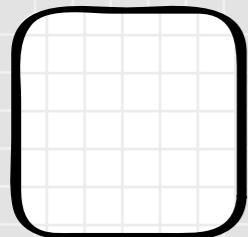
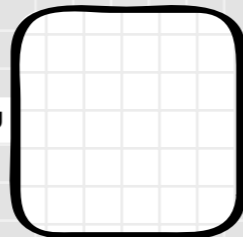
5. Όταν κάνεις ιδιωτικές συζητήσεις με τους στενούς σου φίλους.

6. Όταν συμβάλλεις σε διαδικτυακές συζητήσεις σχετικά με ένα θέμα που σε παθιάζει.

7. Όταν κάνεις παράπονα σε ένα κατάσταση για μια κακή εμπειρία που είχες με κάποιο προϊόν που αγοράσες.

8. Όταν συζητάς ένα θέμα εμπιστευτικού χαρακτήρα σε διαδικτυακή υπηρεσία παροχής συμβουλών.

9. Όταν διατηρείς επικοινωνία με μέλη της οικογένειάς σου που ζουν σε μακρινή απόσταση.

Τώρα κοίταξε ξανά κάθε περίπτωση. Γράψε 'f2f' δίπλα στις καταστάσεις που νομίζεις ότι θα μπορούσαν να βελτιωθούν μέσω της κατά πρόσωπο επικοινωνίας (face to face interaction)

Γιατί η κατά πρόσωπο επικοινωνία θα ήταν καλύτερη;

➔ Γράψε στο χώρο που ακολουθεί 5 τρόπους με τους οποίους η κατά πρόσωπο (f2f) και η διαδικτυακή επικοινωνία διαφέρουν. Το πρώτο παράδειγμα σου δίνεται.

1 Όταν επικοινωνείς με πολλούς ανθρώπους, δεν μπορούν όλοι να μιλούν ταυτόχρονα σε μία f2f κατάσταση, αλλά μπορούν όλοι να κάνουν ένα σχόλιο την ίδια στιγμή όταν είσαι online, π.χ. σε ένα ιστολόγιο (blog) ή βήμα διαλόγου (forum).

2

3

4

5

Ακόμα και όταν έχεις επιλέξει το μέσο επικοινωνίας σου με προσοχή, τα μηνύματά σου εξακολουθούν να είναι ανοιχτά σε παρερμηνείες!

Θα πρέπει να είσαι πολύ προσεκτικός σχετικά με το τι αναρτάς στο Facebook, καθώς οι άλλοι σε ελέγχουν. Συνεπώς, δεν μπορείς πραγματικά να πεις ό,τι θέλεις, και όλα τα πράγματα που ενδεχομένως λες μπορεί να ερμηνευθούν με λάθος τρόπο ...

Charlotte

➔ Επειδή δεν μπορείς να δεις τις εκφράσεις του προσώπου ή τη γλώσσα του σώματος του ατόμου με το οποίο επικοινωνείς διαδικτυακά (εκτός αν χρησιμοποιείς κάμερα), εφευρέθηκε το smiley. Είμαστε όλοι εξοικειωμένοι με σύμβολα όπως 😊 ("χαρούμενος") και ☹️ ("λυπημένος"), αλλά αυτά δεν χρησιμοποιούνται σε όλο τον κόσμο. Μπορείς να αποκρυπτογραφήσεις τα ιαπωνικά emoticons που ακολουθούν;

(^_^)

(T_T)

(o.o)

(^-)

m(_ _)m

(*^.*^*)

\(^_^)/

(>_<)>

(^o^)

d(^_^)b

Τώρα πήγαινε στο www.webwewant.eu για να ανακαλύψεις περισσότερα emoticons, και κοίταξε στο κάτω μέρος της επόμενης σελίδας για να δεις τι πραγματικά σημαίνουν αυτά τα ιαπωνικά emoticons.

➔ Τα smileys και τα emoticons μπορεί να βοηθήσουν στο να διασαφηνίσεις τα μηνύματά σου στο Διαδίκτυο. Τώρα σκέψου προσεκτικά πώς γίνεσαι κατανοητός εκτός Διαδικτύου. Τι «εργαλεία» (π.χ. γλώσσα του σώματος/επιτονισμός κλπ.) μπορείς να χρησιμοποιήσεις για να δείξεις τα ακόλουθα στον πραγματικό κόσμο;

Φιλικότητα / ευχαρίστηση	Φιλικά πειράγματα
Χιούμορ	Ενόχληση / εκνευρισμός

➔ Έχεις βρεθεί σε κατάσταση εντός ή εκτός Διαδικτύου όπου το μήνυμά σου παρερμηνεύθηκε; Περιγράψε την κατάσταση και πώς την αντιμετώπισες.

➔ Μπορείς να δημιουργήσεις 5 συμβουλές που θα βοηθήσουν στο να αποφευχθεί η κακή επικοινωνία στο Διαδίκτυο; Στείλε τις συμβουλές σου στο www.webwewant.eu

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

...ουπ ρκικουοικα ια τωφ - λκισοιη τωλοκα 'ατλανο τωγελ η τωουοιαι 'Σολετλλαοθα ιαηε 'αδρα λοτο οιαεΧ) ιαηε 'Σογαμοιι ιαηε '(ιαιγκωμπ) ιαηε 'αρη οι ιαηε 'Σοκλγμκε ιαηε '(αηεγκ) Σολετλμκ ιαηε 'ΣολετλμοαΧ ιαηε 'Σιεετλμκπ

3.2. Να είσαι ο εαυτός σου στο Διαδίκτυο

Αξίες

Αρχές ή πρότυπα συμπεριφοράς. Η κρίση ενός ατόμου για το τι είναι σημαντικό στη ζωή.¹⁴

Ποιες είναι οι διαδικτυακές αξίες σου; Έχεις ενεργήσει διαφορετικά εντός απ' ότι εκτός Διαδικτύου;

Lisa

Σίγουρα γράφω πράγματα στο Facebook που δεν θα έλεγα σε κάποιον κατά πρόσωπο - είναι πολύ πιο εύκολο να είσαι πιο ειλικρινής στο Διαδίκτυο αν και υποθέτω ότι αυτό θα μπορούσε να ενοχλήσει τους άλλους κάποιες φορές.

Αυτό το γνώριζες:

Σύμφωνα με μια πρόσφατη έρευνα που διεξήχθη από το Childnet International, το 45% των νέων δηλώνουν ότι δεν ενεργούν με διαφορετικό τρόπο στο Διαδίκτυο.¹⁵

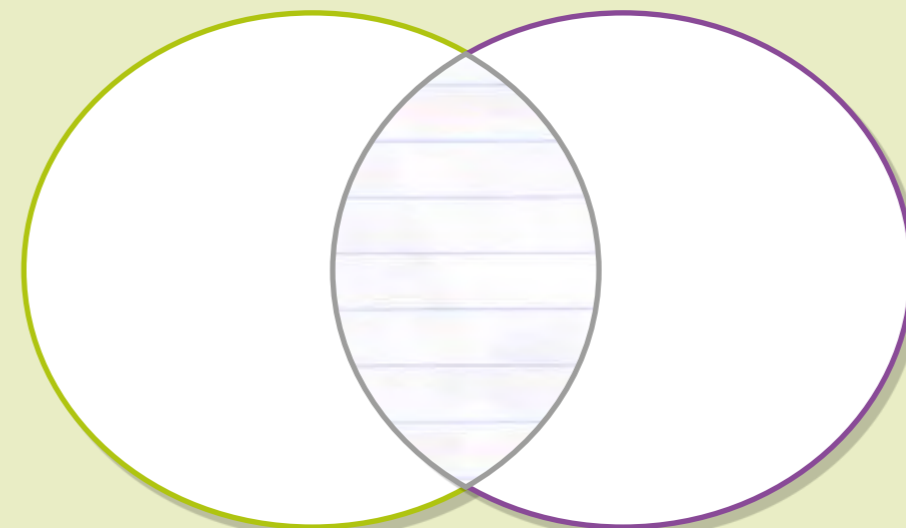

Manon

Ποιες είναι οι αξίες σου εντός και εκτός διαδικτύου; Επίλεξε λέξεις από τη τράπεζα λέξεων παρακάτω για να περιγράψεις την προσωπικότητά σου και τις αξίες σου. Ποιο είναι το «πραγματικό σου εγώ» εντός ή εκτός διαδικτύου; Γράψε τα επίθετα που σε περιγράφουν καλύτερα στον «εντός Διαδικτύου» ή «εκτός Διαδικτύου» κύκλο, ή μέσα στον επικαλυπτόμενο χώρο αν η λέξη σε περιγράφει τόσο εντός όσο και εκτός Διαδικτύου. Μπορείς να προσθέσεις και δικά σου επίθετα, αν θέλεις.

εντός Διαδικτύου

εκτός Διαδικτύου

- Προσαρμοστικός Κατηγορηματικός
- Ευσυνειδητός Θαρραλέος Δημιουργικός
- Σκληρός Κυνικός Αμυντικός Ανέντιμος
- Χειραγωγίσιμος Εξωστρεφής
- Τίμιος Παρορμητικός Εσωστρεφής
- Οξύθυμος Πιστός Κυκλοθυμικός
- Ναρκισσιστής Αρνητικός Αμήχανος
- Ασυμβίβαστος Ενθαρρυντικός Υπάκουος
- Ανοιχτόμυαλος Αισιόδοξος Παρανοϊκός
- Τελειομανής Απαισιόδοξος Θετικός
- Ανυπότακτος Ριψοκίνδυνος Σαρκαστικός
- Ψύχραιμος Εγωιστής Ευαίσθητος
- Σοβαρός Ειλικρινής Κοινωνικός
- Συνεσταλαμένος Ανεκτικός

¹⁴ Oxford Dictionaries (2012), 'Value' (online), <http://oxforddictionaries.com/definition/english/value>, προσπελάστηκε στις 8/11/2012.

¹⁵ Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλείσθε να συμβουλευτείτε: <http://www.youthigproject.com/2012baku.html>.

Σε ποιο περιβάλλον, εντός ή εκτός Διαδικτύου, νομίζεις ότι είναι πιο εύκολο να «είσαι ο εαυτός σου»;

εντός Διαδικτύου εκτός Διαδικτύου Και τα δύο Κανένα από τα δύο

➔ **Το να φέρεις τις εκτός Διαδικτύου αξίες σου στο διαδικτυακό περιβάλλον μπορεί να είναι δύσκολο.** Ας δούμε μερικά παραδείγματα όπου η κριτική σκέψη και οι θετικές αρχές συχνά λησμονούνται στο Διαδίκτυο. Μπορείς να γράψεις έναν ορισμό για κάθε έναν από αυτούς τους όρους; Αν τους αναζητήσεις, μην ξεχάσεις να αναφέρεις τις πηγές σου.

Τρολάρισμα (Trolling) :

Εκφοβισμός (Bullying) :

Πειράγματα (Teasing) :

Sexting (Sex + texting) :

Fraping (Facebook + raping) :

➔ **Οι πιο σκοτεινές πλευρές του Διαδικτύου.** Κοίταξε τις περιπτώσεις που περιγράφονται παρακάτω. Μπορείς να προσδιορίσεις ποια είναι η ρίζα του προβλήματος; Περιγράψε μια λύση στο πρόβλημα.

Jari

Αυτό που λέω online θα έπρεπε κανονικά να είναι προσωπικό, αλλά όχι σε αυτό το σχολείο, οτιδήποτε γράφεις στο Διαδίκτυο, οτιδήποτε κοιτάς, τα πάντα μπορούν να μαθευτούν.

Το πρόβλημα είναι:

Η λύση είναι:

Το πρόβλημα είναι:

Η λύση είναι:

Έστειλα εκείνο το μήνυμα μόνο για πλάκα, αλλά πήγε πολύ στραβά - έτρεξε κλαίγοντας στους γονείς της, αυτοί έκαναν παράπονα στο σχολείο κι έτσι βρέθηκα πολύ μπλεγμένος- δεν μπορώ να το πιστέψω πως δεν μπόρεσε να καταλάβει ότι απλώς αστειευόμουν.

Nathan

Το πρόβλημα είναι:

Η λύση είναι:

Είναι τόσο άδικο, του έστειλα αυτή τη φωτογραφία και υποτίθεται ότι ήταν προσωπική, κανείς άλλος δεν θα έπρεπε να τη δει. Τον εμπιστεύτηκα και τώρα αισθάνομαι τόσο ηλίθια. Όλοι μου λένε ότι δεν υπάρχει τίποτα που να μπορώ να κάνω γι' αυτό τώρα, ότι δεν πρόκειται ποτέ να αλλάξω αυτό που έγινε- όλοι γελούν σε βάρος μου, δεν ξέρω πώς μπόρεσα να φανώ τόσο ανόητη.

Judith

Το χειρότερο πράγμα που μου συνέβη ποτέ στο Διαδίκτυο!

Ήμουν στο Facebook και έγραψα ένα σύντομο μήνυμα στη σελίδα μιας φίλης. Υπήρξε σφάλμα και το μήνυμα στάλθηκε αρκετές φορές. Την επόμενη μέρα, όταν μπήκα ξανά στο προφίλ μου συνειδητοποίησα ότι αυτή εξακολουθούσε να λαμβάνει το ίδιο μήνυμα! Στάλθηκε σε περισσότερες από μια σελίδες, με το ίδιο μήνυμα να επαναλαμβάνεται απίστευτα πολλές φορές!

Joanna

➔ **Βήμα 1:** Στην αριστερή στήλη, περιγράψε το χειρότερο πράγμα που σου συνέβη και την έκβαση του περιστατικού. Ανάλυσε το περιστατικό σε 5 σαφή βήματα.

Εγώ...

1

Τότε ...

2

3

4

5

➔ **Βήμα 2:** Η αλλαγή της πορείας των γεγονότων. Σε ποιο σημείο θα μπορούσες να είχες αλλάξει την πορεία των γεγονότων για να υπάρξει θετική κατάληξη; Χρησιμοποίησε τα πεδία στη δεξιά πλευρά για να δείξεις πώς τα πράγματα θα μπορούσαν να ήταν διαφορετικά.

3.3. Συμμετέχοντας με πρόληψη... και υπευθυνότητα!

Πρόληψη

Το να δημιουργείς ή να ελέγχεις μια κατάσταση αντί απλώς να την αντιμετωπίζεις όταν έχει ήδη συμβεί.¹⁶

Το να διατηρείς τον έλεγχο στο Διαδίκτυο είναι σημαντικό.

Έχεις τον έλεγχο του περιεχομένου που δημιουργείς και χρησιμοποιείς καθώς και των σχέσεων στις οποίες συμμετέχεις; Όταν συμμετέχεις διαδικτυακά μπορείς να αναπτύξεις φιλίες με ανθρώπους που γνωρίζεις **μόνο** στο Διαδίκτυο.

Ποιες είναι οι σκέψεις σου σχετικά με τα ακόλουθα ερωτήματα;

E1 Πότε μία διαδικτυακή γνωριμία μπορεί να εξελιχθεί σε φιλία;

E2 Είναι όλες οι σχέσεις που δημιουργούνται αποκλειστικά στο Διαδίκτυο επικίνδυνες;

E3 Θα πρέπει να επιτρέπεται σε οποιονδήποτε κάτω από την ηλικία των 18 να κανονίσει συνάντηση με έναν διαδικτυακό φίλο;

E4 Ποια είναι τα πλεονεκτήματα του να μπορείς να μιλήσεις για προσωπικά ζητήματα με διαδικτυακούς φίλους; Υπάρχουν κάποια μειονεκτήματα;

Θυμήσου, δεν πρέπει ποτέ να συναντηθείς δια ζώσης με ένα διαδικτυακό φίλο χωρίς να έχεις ενημερώσει έναν έμπιστο ενήλικα (π.χ. γονέα, κηδεμόνα ...) εκ των προτέρων.

Ενεργώντας προληπτικά!

Κοίταξε τον παρακάτω πίνακα. Επίλεξε τις ενέργειες που νομίζεις ότι διευκολύνουν την ασφαλέστερη δια ζώσης συνάντηση με έναν φίλο που έχεις πολύ πρόσφατα γνωρίσει διαδικτυακά.

☐	Κανονίζετε να συναντηθείτε σε ένα πολυσύχναστο δημόσιο χώρο και να μείνετε εκεί όσο διαρκεί η συνάντηση, δηλαδή χωρίς αυτοσχέδιες βόλτες στο πάρκο/χωρίς να πάει ο ένας στο σπίτι του άλλου.
☐	Έχεις επαφή με τον/την διαδικτυακό/ή φίλο/η σου για μια εκτεταμένη χρονική περίοδο και γνωρίζεις πολλά γι' αυτόν/αυτήν.
☐	Έχεις ανταλλάξει αριθμούς τηλεφώνου και στοιχεία IM.
☐	Έχεις μιλήσει με τους γονείς/κηδεμόνες σου για τη συνάντηση και έχεις λάβει τις συμβουλές τους για μια ασφαλή συνάντηση.

¹⁶ Oxford Dictionaries (2012), 'proactive' (online), <http://oxforddictionaries.com/definition/english/proactive>, προσπελάστηκε στις 8/11/2012.

☐	Ο/Η διαδικτυακός/ή φίλος/η διατηρεί, επίσης, επαφή με τους πραγματικούς σου φίλους.
☐	Φόρτισε το κινητό σου τηλέφωνο και βεβαιώσου ότι υπάρχει πιστωτικό υπόλοιπο (φρόντισε, δηλαδή, να έχεις χρόνο ομιλίας). ¹⁷
☐	Έχεις κάνει αναζήτηση στο Διαδίκτυο για να εξερευνήσεις τα προφίλ του/της διαδικτυακού/ής φίλου/ης σου. Ξέρεις τι είδους απόψεις εκφράζει και με ποιους τις μοιράζεται.
☐	Μίλησες με τους φίλους σου για τη συνάντηση και πρόκειται να συναντήσετε τον/τη διαδικτυακό/ή φίλο/η όλοι μαζί.
☐	Έχεις δει τον/τη διαδικτυακό/ή φίλο/η σου στην κάμερα και αισθάνεσαι ότι μπορείς να τον/την εμπιστευθείς.
☐	Ξέρεις ότι δεν θα επιτρέψεις στον εαυτό σου να έχεις συζητήσεις οποιουδήποτε είδους που θα σε κάνουν να νιώσεις άβολα με τον/τη διαδικτυακό/ή φίλο/η.
☐	Έχεις κανονίσει με ένα γονέα/κηδεμόνα/φίλο να σε καλέσει κατά τη συνάντηση για να ελέγξει ότι όλα πάνε καλά ή/και να έχεις μια δικαιολογία για να φύγεις, αν αισθανθείς άβολα κατά τη διάρκεια της συνάντησης.

Ιωάννα

Το χειρότερο περιστατικό που μου συνέβη στο Διαδίκτυο; Το να συνομιλώ με ένα άτομο και τελικά να συνειδητοποιώ ότι δεν ήταν ο πραγματικός του εαυτός.

➡ **Τώρα σκέψου το εξής:** Αν δεν υπήρχε καμία πληροφορία για εσένα στο Διαδίκτυο, ποια εντύπωση νομίζεις ότι θα είχαν οι άλλοι για το άτομό σου;

Διατήρησε τον έλεγχο! Υπάρχουν πολλά εργαλεία που μπορείς να χρησιμοποιήσεις για να διατηρείς τον έλεγχο των διαδικτυακών σχέσεών σου. Αλλά τι γίνεται με τον έλεγχο του περιεχομένου που εσύ ... ή οι φίλοι σου ... δημιουργείς/δημιουργούν στο Διαδίκτυο;

Μπορείς να φανταστείς ένα σενάριο για κάτι που έκανες διαδικτυακά, όταν ήσουν μικρότερος, και που θα μπορούσε να περιορίσει τις ευκαιρίες σου στο μέλλον;

¹⁷ Σ.τ.Μ.

4.1. Παρουσίασε τον εαυτό σου στον κόσμο

Αυτό το γνώριζες:

Το 2006 ο ψυχοθεραπευτής Andrew Feldmar, με έδρα το Βανκούβερ, διέσχισε τα σύνορα Καναδά -ΗΠΑ για να παραλάβει μια φίλη του από το αεροδρόμιο του Σιάτλ - κάτι που είχε κάνει πολλές φορές στο παρελθόν.

Αυτή τη φορά, όμως, ο συνοριοφύλακας έψαξε στο Διαδίκτυο και διαπίστωσε ότι το 2001 ο Feldmar είχε γράψει σε ένα ακαδημαϊκό περιοδικό ότι είχε πάρει LSD τη δεκαετία του 1960. Ως αποτέλεσμα, του απαγορεύτηκε η είσοδος στις ΗΠΑ. «Η περίπτωση αυτή δείχνει ότι, λόγω της ψηφιακής τεχνολογίας, η ικανότητα της κοινωνίας να ξεχνάει έχει ανασταλεί, καθώς αντικαταστάθηκε από την τέλεια μνήμη».¹⁸

➔ Φαντάσου ότι είσαι ένας/μία επιτυχημένος/η 24χρονος/η σχεδιαστής/σχεδιάστρια ιστοσελίδων. Είναι σημαντικό για εσένα να έχεις θετική διαδικτυακή φήμη και να δείχνεις ότι είσαι πολύ δραστήριος/α διαδικτυακά. Ανάλυσε τις ψηφιακές πληροφορίες που ακολουθούν. Αν μπορούσες να έχεις ορίσει μία ψηφιακή ημερομηνία λήξης, δηλαδή μία προθεσμία μέσα στην οποία θα διαγράφονταν οι πληροφορίες, θα το έκανες; Αν ναι, για ποιο έτος θα την είχες ορίσει;

Φωτογραφίες σου που οι φίλοι σου ανέβασαν φέτος	Μια καταχώρηση που δημοσίευσες σε ιστολόγιο (blog) όταν ήσουν 10 ετών	Σχόλια που έκανες σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης φίλων
Απαντήσεις που έδωσες σε μια ιστοσελίδα με ανώνυμες ερωτήσεις	Φωτογραφίες που ανεβάζεις στο twitter για εσένα, για την οικογένεια και τους φίλους σου	Ένας διαδικτυακός τόπος που δημιούργησες όταν ήσουν 15 ετών
Ένα ιστολόγιο (blog) όπου προσθέτεις αναρτήσεις μέρα παρά μέρα	Πληροφορίες που καταχωρίζονται στο χρονολόγιό σου (timeline) από τις εφαρμογές που χρησιμοποιείς	Πληροφορίες που βρίσκονται στα κοινωνικά δίκτυα που δεν χρησιμοποιείς πλέον

¹⁸ Jeffries, S. (2011), 'Why we must remember to delete – and forget – in the digital age (online) <http://www.guardian.co.uk/technology/2011/jun/30/remember-delete-forget-digital-age>, προσπελάστηκε στις 8/11/2012.

Ταυτότητα

Η κατάσταση του να διαθέτεις μοναδικά αναγνωριστικά χαρακτηριστικά που κανένα άλλο πρόσωπο ή πράγμα δεν διαθέτει. Τα ατομικά χαρακτηριστικά βάσει των οποίων αναγνωρίζεται ένα πρόσωπο ή πράγμα.¹⁹

Καθένας έχει τη δική του ταυτότητα, η οποία καθορίζεται από έναν μακρύ κατάλογο χαρακτηριστικών. Ανάφερε όσο πιο πολλές πτυχές μπορείς, που διαμορφώνουν την ταυτότητά σου στην πραγματική ζωή.

ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ

ΟΝΟΜΑ:

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

ΦΙΛΟΔΟΞΕΙ ΝΑ:

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ:

ΑΛΛΟ:

Ακριβώς όπως και στον πραγματικό κόσμο, αναπτύσσεις μια διαδικτυακή ταυτότητα όταν είσαι ενεργός στο Διαδίκτυο.

Όταν είσαι συνδεδεμένος, η ταυτότητά σου διαμορφώνεται από ένα σύνολο διαφορετικών πτυχών. Μπορείς να αναφέρεις κάποιες από αυτές;

1 οι φωτογραφίες του εαυτού σου που δημοσιεύεις

2

3

4

5

6

7

8

¹⁹ Collins (2012), 'Identity' (online), <http://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/identity>, προσπελάστηκε στις 8/11/2012

Daniel Solove, Το μέλλον της Φήμης

«Το κουτσομπολιό μπορεί να κηλιδώσει άδικα τη φήμη ενός ατόμου. Υφίσταται συχνά ως ένα κουβάρι από μισές αλήθειες και ελλιπείς ιστορίες.»²⁰

Το προφίλ κοινωνικής δικτύωσής μου; Είναι η διαδικτυακή μου ταυτότητα.

Ľuboš

Η διαδικτυακή φήμη σου συχνά βασίζεται στις λεπτομέρειες που βρίσκουν για εσένα οι άλλοι, τα δεδομένα που ο ίδιος έχεις δημοσιεύσει και τις διαθέσιμες φωτογραφίες σου στο Διαδίκτυο.

Οι πληροφορίες που οι άλλοι πιθανόν να βρουν στο Διαδίκτυο για εσένα μπορεί να δημιουργήσουν λανθασμένη εντύπωση για το άτομό σου. Φυσικά, μεγάλο μέρος των πληροφοριών αυτών μπορεί να ληφθεί εκτός του πλαισίου μέσα στο οποίο αναφέρονται. Αλλά αυτό δεν έχει σημασία, διότι όταν κάποιος έχει δει μια εικόνα ή περιεχόμενο που σχετίζεται με εσένα, έχει ήδη σχηματίσει γνώμη για το άτομό σου.

➔ Ποια εντύπωση μεταφέρουν αυτές οι εικόνες;

Ξέρω ότι τα πανεπιστήμια πρόκειται να με αναζητήσουν διαδικτυακά, έτσι έχω αποφασίσει να δημιουργήσω ένα πραγματικά ισχυρό, θετικό προφίλ. Αν πρόκειται να αρχίσουν να ψάχνουν τότε κάλλιστα μπορώ να το αξιοποιήσω στο έπακρο και να τους δείξω αυτό που θέλω εγώ να δουν!

Το να είσαι στο Διαδίκτυο είναι υπέροχο, κανένας από τους φίλους μου δεν ακούει την ίδια μουσική με εμένα και κάποιοι από αυτούς βρίσκουν λίγο περίεργο τον τρόπο που ντύνομαι. Αλλά στο Διαδίκτυο είμαι αποδεκτός, μπορώ να βρω άλλους που σκέφτονται με τον ίδιο τρόπο με μένα, που με καταλαβαίνουν, δεν είμαι υποχρεωμένος να υποκρίνομαι ότι είμαι κάποιος που δεν είμαι.

Υπάρχουν άλλες περιπτώσεις που το διαδικτυακό προφίλ σου μπορεί να χρησιμοποιηθεί θετικά;

4.2. Σχετικά με εμένα, ο εαυτός μου και εγώ

Περσόνα

Ο συγκεκριμένος τύπος χαρακτήρα που ένα άτομο φαίνεται να διαθέτει και ο οποίος συχνά διαφέρει από τον πραγματικό ή ιδιωτικό του χαρακτήρα.²¹

➔ Η ταυτότητά σου δεν είναι μια σταθερή κατάσταση. Όχι μόνο μπορεί να αλλάξει με την πάροδο του χρόνου, αλλά ένα άτομο μπορεί, επίσης, να διαχειρίζεται πολλαπλές ταυτότητες, ανάλογα με το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο βρίσκεται. Μπορείς να ορίσεις τις διαφορετικές ταυτότητες που πιθανόν να υιοθετούσες στις ακόλουθες καταστάσεις;

Σχολείο

Σπίτι

(π.χ. με τους γονείς σου, τους παππούδες σου, τα αδέρφια σου)

Εσύ

Τοπική κοινότητα

Αγορά εργασίας

- Υπεύθυνος/η νέος/νέα
- Εργαζόμενος/η νέος/νέα
- Υπάλληλος στον τοπικό φούρνο τις Κυριακές

Κοινότητες κοινωνικής δικτύωσης

²⁰ Solove, D.J. (2007), 'The Future of Reputation', New Haven: Yale University Press, σελ. 189

²¹ Cambridge Dictionaries online (2013), 'persona' (online), <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/british/persona?q=persona>, προσπελάστηκε στις 19/12/2012.

➔ Επίλεξε τέσσερις από τις “διαφορετικές” ταυτότητες που έχεις υιοθετήσει στην προηγούμενη άσκηση και συμπλήρωσε τις απαιτούμενες πληροφορίες στο χάρτη ταυτότητας.

Κατάσταση:

Χαρακτηριστικά:

Πώς επικοινωνώ:

Δραστηριότητες:

Εσύ

Κατάσταση:

Χαρακτηριστικά:

Πώς επικοινωνώ:

Δραστηριότητες:

Κατάσταση:

Χαρακτηριστικά:

Πώς επικοινωνώ:

Δραστηριότητες:

Κατάσταση:

Χαρακτηριστικά:

Πώς επικοινωνώ:

Δραστηριότητες:

➔ Πολλά κοινωνικά δίκτυα παρέχουν πλέον στους χρήστες τη δυνατότητα να ταξινομήσουν τους διαδικτυακούς φίλους τους σε διάφορες «ομάδες» και να επιλέξουν τι είδους περιεχόμενο θα μοιράζονται με κάθε ομάδα. Τι είδους ομάδες θεωρείς χρήσιμο να δημιουργήσεις και τι επίπεδο πρόσβασης θα δώσεις στους «φίλους» σου σε κάθε ομάδα;

Είδος ομάδας	Επίπεδο πρόσβασης
1 Στενοί φίλοι από το σχολείο	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

4.3. Η αλήθεια και μόνο η αλήθεια;

Εξαπάτηση

Περιλαμβάνει ενέργειες με τέτοιο τρόπο ώστε να οδηγούν κάποιο άλλο άτομο να πιστέψει κάτι που εσύ ο ίδιος δεν θεωρείς αληθινό.²²

Κατά τη δημιουργία της διαδικτυακής ταυτότητάς μας, τίθεται συχνά το ερώτημα ως προς το αν θα πρέπει πάντα να παρέχουμε ακριβείς πληροφορίες για το ποιοι είμαστε. Πού θα τραβήξουμε τη διαχωριστική γραμμή μεταξύ της συνειδητής διαμόρφωσης της ταυτότητάς μας και της «**Ταυτότητας Εξαπάτησης**»;

➔ Τι νομίζεις για τα παρακάτω σενάρια; Συμφωνείς με τις ενέργειες αυτών των ανθρώπων; Είναι αποδεκτό να ενεργήσουν με αυτόν τον τρόπο; Θα μπορούσε να έχει αναληφθεί καλύτερο σχέδιο δράσης;

▶ Η **Σάρα** είναι 12 χρονών, αλλά θέλει πραγματικά να αποκτήσει λογαριασμό στο Facebook. Δεδομένου ότι οι όροι και οι προϋποθέσεις του ιστοχώρου (site) ξεκαθαρίζουν ότι αυτή πρέπει να είναι τουλάχιστον 13, δημιουργεί ένα προφίλ όπου παρουσιάζει τον εαυτό της ως 18χρονο κορίτσι.

Είναι αποδεκτό; Γιατί;

Ένα καλύτερο σχέδιο δράσης θα ήταν να ...

▶ Αν και ο **Τομ** είναι πραγματικός λάτρης των πάρτι, έχει δημιουργήσει ένα δημόσιο προφίλ στο LinkedIn που παρουσιάζει μόνο τα πτυχία που έχει αποκτήσει στο σχολείο και κάποια χόμπι που θα μπορούσαν να πείσουν τους εργοδότες για μια θέση εργασίας. Δεν αναφέρει την αγάπη του για το χορό και τα πάρτι, γιατί θεωρεί ότι αυτό θα μπορούσε να δώσει λανθασμένη εντύπωση.

Είναι αποδεκτό; Γιατί;

Ένα καλύτερο σχέδιο δράσης θα ήταν να ...

▶ Αν και η ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης στην οποία η **Laura** θέλει να εγγραφεί απαιτεί το πραγματικό της όνομα, η ίδια αποφασίζει να χρησιμοποιήσει ένα ψεύτικο όνομα.

Είναι αποδεκτό; Γιατί;

Ένα καλύτερο σχέδιο δράσης θα ήταν να ...

²² Truth about Deception (2012), 'What is the Definition of Deception?' (online), <http://www.truthaboutdeception.com/lying-and-deception/ways-people-lie/what-is-deception.html>, προσπελάστηκε στις 8/11/2012.

▶ Ο **Bart** έχει ένα πρόβλημα για το οποίο δεν θέλει να μιλήσει με τους γονείς ή τους φίλους του. Κρύβει την ταυτότητά του σε ένα online δίκτυο υποστήριξης, ώστε να μπορεί να μιλήσει πιο ανοιχτά.

Είναι αποδεκτό; Γιατί;

Ένα καλύτερο σχέδιο δράσης θα ήταν να ...

▶ Στο σχολείο ο **David** είναι πάντα πολύ ντροπαλός, αλλά όταν παίζει το αγαπημένο του παιχνίδι στο Διαδίκτυο, κυριολεκτικά λατρεύει να έχει το προβάδισμα και να πολεμάει με άλλους παίκτες.

Είναι αποδεκτό; Γιατί;

Ένα καλύτερο σχέδιο δράσης θα ήταν να ...

▶ Η **Julie** μόλις άνοιξε ένα εστιατόριο. Για να ενθαρρύνει τους πιθανούς πελάτες να έρθουν και να απολαύσουν το δείπνο τους, δημιουργεί ένα προφίλ με διαφορετικό όνομα, γράφει μια πολύ θετική κριτική του εστιατορίου της και παροτρύνει μερικούς από τους στενούς συγγενείς και φίλους της να κάνουν το ίδιο.

Είναι αποδεκτό; Γιατί;

Ένα καλύτερο σχέδιο δράσης θα ήταν να ...

▶ Η **Anne** και η **Sophie** είναι μεγάλοι οπαδοί των ταινιών Ο Άρχοντας των Δαχτυλιδιών (Lord of the Rings). Όταν επικοινωνούν με άλλους οπαδούς στο Διαδίκτυο, προσποιούνται ότι είναι απόγονοι των Ξωτικών και παρουσιάζονται ως Amarie και Aredhel.

Είναι αποδεκτό; Γιατί;

Ένα καλύτερο σχέδιο δράσης θα ήταν να ...

Ανωνυμία

Η ιδιότητα ή η κατάσταση του να παραμένεις άγνωστος ή μη αναγνωρίσιμος.²³

▶ Μάθε την ιστορία αυτού του συγγραφέα, του οποίου το άγαλμα μπορείς να επισκεφθείς μπροστά από το Κάστρο Vajdahunyad στο πάρκο της Βουδαπέστης, στην Ουγγαρία. Πώς σχετίζεται αυτό με την ανωνυμία;

▶ Νομίζεις ότι είναι ακόμα δυνατό να παραμείνεις ανώνυμος στο σημερινό κόσμο;

Tereza

Το όνομά σου υπάρχει πάντα κάπου στο Διαδίκτυο, για παράδειγμα στην ιστοσελίδα του σχολείου σου. Επίσης, οι φίλοι σου μπορεί να δημοσιεύσουν μια φωτογραφία και να προσθέσουν το όνομά σου χωρίς να σου το πουν.

Κυνηγώντας το ψηφιακό αποτύπωμα σου

▶ Ακόμα και όταν δεν δημοσιεύεις τις προσωπικές πληροφορίες σου στο Διαδίκτυο, είναι δυνατό τα προσωπικά στοιχεία και οι προτιμήσεις σου να γίνουν γνωστά στους άλλους. Κοίταξε το παρακάτω παράδειγμα. Μπορείς να σκεφτείς 4 επιπλέον τρόπους με τους οποίους οι άλλοι μπορούν να ανακαλύψουν προσωπικές πληροφορίες για εσένα;

1 Οι καταχωρίσεις μου σε διαδικτυακούς τόπους αναζήτησης διερευνώνται, προκειμένου να εντοπιστούν οι προτιμήσεις μου. Στη συνέχεια, αυτές χρησιμοποιούνται για διαφημιστικούς λόγους.

2

3

4

5

²³ The Free Dictionary, 'Anonymity' (online), <http://www.thefreedictionary.com/anonymity>, προσπελάστηκε στις 07/12/2012.

Ιδιωτικότητα

Το δικαίωμα κάποιου να κρατήσει τα προσωπικά θέματα και τις σχέσεις του μυστικά.²⁴

Yorick

Ανησυχώ για το τι ακριβώς οι κυβερνητικές υπηρεσίες γνωρίζουν αναφορικά με το που βρίσκομαι και τι κάνω. Δεν είναι στην λίστα των φίλων μου, αλλά δεν ξέρω πόσο μακριά μπορούν να δουν πίσω από τον τοίχο του προφίλ μου. Οι ρυθμίσεις του προφίλ μου δεν είναι δημόσιες, αλλά δεν είμαι σίγουρος ότι αυτό κρατά τις κυβερνητικές υπηρεσίες εκτός.

«Αν δεν θέλεις τα προσωπικά σου δεδομένα να εμφανίζονται στο Διαδίκτυο, τότε μην τα δημοσιεύεις!»

Είναι αλήθεια, αλλά ακόμα κι αν κανένας από τους φίλους μου ή εγώ δεν δημοσιεύουμε πληροφορίες στο Διαδίκτυο, ορισμένες προσωπικές μου πληροφορίες συλλέγονται και χρησιμοποιούνται.

Όντως, αλλά τι γίνεται με τους φίλους που δημοσιεύουν πληροφορίες σχετικά με εσένα; Τι είδους πράγματα προτιμάς να μην δημοσιεύσουν σχετικά με εσένα οι φίλοι σου;

Να αποκρύπτεις την ταυτότητά σου στο Διαδίκτυο; Γιατί; Εάν οι άνθρωποι δεν υπάρχουν στο Διαδίκτυο με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο, αυτό τους κάνει να φαίνονται πολύ ύποπτοι!

Συμφωνείς με αυτές τις απόψεις ή όχι; Γιατί;

²⁴ Cambridge Dictionaries online (2013), 'privacy' (online), <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/british/privacy?q=privacy>, προσπελάστηκε στις 19/12/2012.

5.2.

Το δικαίωμα στη λήθη - διαγράφοντας ένα ψηφιακό αποτύπωμα

Ανάλωση κατά προτίμηση πριν

Κι αν μπορούσες να δημιουργήσεις ψηφιακές ημερομηνίες λήξης, έτσι ώστε οι πληροφορίες να διαγράφονται αυτόματα σε καθορισμένη στιγμή που θα είχες επιλέξει χρόνια πριν;

Τι είδους περιεχόμενο θα ήθελες να διατηρήσεις για πάντα;

Ποιες πληροφορίες νομίζεις ότι θα πρέπει να διαγράψεις πριν αρχίσεις να ψάχνεις για εργασία;

Κάνε μία λίστα με τις πληροφορίες για τον εαυτό σου που ξέρεις ότι υπάρχουν στο Διαδίκτυο και δώσε ημερομηνία λήξης στην καθεμία.

Ανάλωση κατά προτίμηση πριν

Να μοιράζεσαι ή να μη μοιράζεσαι; ιδού η απορία!

Ενώ κάποιοι προτιμούν να διατηρούν το προφίλ τους ιδιωτικό, άλλοι θέλουν να μοιράζονται την παραμικρή λεπτομέρεια της ζωής τους με τον κόσμο. Κάποιοι αγαπούν να διαβάζουν τα πάντα για τη ζωή των άλλων, ενώ άλλοι νιώθουν λίγο ενοχλημένοι που κατακλύζονται με άχρηστες πληροφορίες ...

Τι νομίζεις ότι θα πρέπει να μοιράζονται οι άνθρωποι και τι όχι;

Θα πρέπει να μοιράζονται

Δεν θα πρέπει να μοιράζονται

➔ Διάβασε τις παρακάτω ιστορίες και γράψε τα σχόλια και τις σκέψεις σου.

Διδάσκω Πληροφορική στο γυμνάσιο και μερικοί από τους μαθητές μου με έκαναν φίλο στο Facebook. Χθες, παρατήρησα ότι ένας από τους μαθητές μου προσχώρησε σε μια ομάδα που ονομάζεται «Νομιμοποιήστε τη μαριχουάνα». Αν και δεν έχω καμία χειροπιαστή απόδειξη, δεν μπορώ να μην αναρωτιέμαι αν κάνει χρήση. Πρέπει να μιλήσω με τους γονείς του ή ίσως είναι ασήμαντο και να το κρατήσω για τον εαυτό μου;

Θέλω να γίνω δημοσιογράφος όταν τελειώσω το σχολείο και στην εποχή μας θα πρέπει οπωσδήποτε να έχεις διαδικτυακή παρουσία. Ωστόσο, βεβαιώνομαι ότι μοιράζομαι μόνο τις πληροφορίες που θέλω οι άλλοι να γνωρίζουν και που θα τους δείξουν όλες τις θετικές πτυχές του έργου μου. Όσο περισσότεροι άνθρωποι με ακολουθούν, τόσο καλύτερη φήμη θα έχω, οι άνθρωποι θα αρχίσουν να ακούν - αυτή είναι η ομορφιά του διαδικτύου - όταν τα πράγματα διαδίδονται με τέτοιους ρυθμούς, δεν υπάρχει τρόπος να τα σταματήσεις.

Σίγουρα υπάρχουν κίνδυνοι, εννοώ ότι όλοι διαθέτουμε διαδικτυακή φήμη, αλλά νομίζω ότι οι άνθρωποι χάνουν την ουσία πραγματικά - γιατί όντως μπορούμε να πάρουμε τον έλεγχο. Έχω αποφασίσει ποιος θέλω να είναι «φίλος» μου στο Διαδίκτυο - ναι, έχω περίπου 460 «φίλους», αλλά δεν έχουν όλοι πρόσβαση σε όλα. Οι περισσότεροι ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης μας επιτρέπουν να το κάνουμε αυτό, αλλά οι άνθρωποι δεν δημιουργούν το προφίλ τους με αυτό το σκεπτικό. Σε τελική ανάλυση, η προστασία προσωπικών δεδομένων αναπόκειται σε κάθε έναν από εμάς.

Ως υπεύθυνος προσλήψεων στην εταιρεία μου, ψάχνω σχεδόν καθημερινά νέους που θα έρθουν και θα εργαστούν για εμάς. Φυσικά, η επιλογή μας βασίζεται κυρίως σε επιστολή με τα κίνητρα του καθενός, στο βιογραφικό, την εκπαίδευση και τις δεξιότητές του. Ωστόσο, πριν καλέσουμε κάποιον σε συνέντευξη, ψάχνουμε το όνομά του στη Google και σε ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης. Η εντύπωση που σχηματίζουμε από τις φωτογραφίες των ανθρώπων, τις διαδικτυακές δραστηριότητες, το περιεχόμενο που δημοσιεύθηκε και άλλες πληροφορίες που γράφτηκαν γι' αυτούς, διαδραματίζει, επίσης, σημαντικό ρόλο στην απόφασή μας.

Διάβαζα τα μηνύματά μου και εντελώς ξαφνικά ανακάλυψα ένα e-mail από την Εφορία που με ενημέρωνε ότι μόνο ένα μέρος της επιστροφής φόρου είχε πραγματοποιηθεί. Το μήνυμα ανέφερε ότι έπρεπε να στείλω επιβεβαίωση των στοιχείων του τραπεζικού λογαριασμού μου. Φυσικά, αυτό ήταν απάτη και θα έπρεπε να έχω αντιληφθεί ότι ένας επίσημος φορέας δεν θα μπορούσε ποτέ να μου ζητήσει τόσο ευαίσθητες πληροφορίες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι κλέφτες απέσπασαν ένα μεγάλο χρηματικό ποσό από τον λογαριασμό μου.

Έχω κάνει κάποια άσχημα πράγματα στη ζωή μου, αλλά έχω καταδικαστεί γι' αυτά και έχω εκτίσει την ποινή μου στη φυλακή. Ωστόσο, εξακολουθώ να αναφέρομαι ως εγκληματίας σε διάφορες ιστοσελίδες στο Διαδίκτυο. Έχω ζητήσει απ' όλες αυτές τις ιστοσελίδες να αφαιρέσουν αυτές τις πληροφορίες. Έχω το δικαίωμα για μια δεύτερη ευκαιρία και κανείς δεν χρειάζεται να γνωρίζει για το παρελθόν μου.

Ξέρεις για πόσο καιρό φυλάσσονται τα αρχεία του σχολείου σου; Ποιος νομίζεις ότι έχει πρόσβαση σε αυτά; Τι συμβαίνει με τα αρχεία που σε αφορούν όταν φεύγεις από το σχολείο;

Joanna

Στο Facebook, μόνο οι άνθρωποι που επιτρέπω μπορούν να βλέπουν τις φωτογραφίες μου και να διαβάζουν τι έχω δημοσιεύσει. Σκόπιμα περιορίζω την πρόσβαση σε προσωπικές πληροφορίες μου.

➔ Πού θα τοποθετούσες τον εαυτό σου στην ακόλουθη κλίμακα διαδικτυακής συμπεριφοράς;

Ανώνυμος

Δεν μου αρέσει να μοιράζομαι πολλές πληροφορίες για τον εαυτό μου με τους άλλους. Χρησιμοποιώ τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μόνο όταν πρέπει.

Προστατευτικός

Δεν έχω σκοπό να εκθέσω τα πάντα για τον εαυτό μου στο Διαδίκτυο, θα πρέπει πάντα να είμαστε προσεκτικοί, αλλά μου αρέσει πράγματι να μοιράζομαι τις σκέψεις και τις εμπειρίες μου με τους φίλους μου.

Μοιράζομαι τα πάντα με τον κόσμο!

Δεν έχω κάνει τίποτα κακό, γιατί, λοιπόν, να μην μπορώ να το μοιραστώ με τον υπόλοιπο κόσμο;

Παρουσίασε τον εαυτό σου αλλά όχι πάρα πολύ!

Sexting

Ο συνδυασμός των λέξεων 'sex' και 'texting' - η αποστολή μηνυμάτων ή εικόνων σεξουαλικού περιεχομένου (με φωτογραφικό ή οπτικοακουστικό υλικό)²⁵ μέσω κινητού τηλεφώνου.²⁶

Το Διαδίκτυο είναι ένα υπέροχο μέσο για να φλερτάρεις και να πειραματιστείς, ειδικά όταν είσαι κάπως ντροπαλός στην πραγματική ζωή. Τα εμπόδια για να προσεγγίσεις κάποιον είναι λιγότερα και σταδιακά η αυτοπεποίθησή σου στο να πλησιάσεις τον άλλο στην πραγματική ζωή μπορεί να αυξηθεί. Αλλά τόσο μακριά θα φτάσεις;

Εξερεύνησε τα όριά σου!

➔ Πόσο μακριά θα έφτανες στο Διαδίκτυο; Ανάφερε για κάθε δήλωση πόσο άνετα θα ένιωθες σε αυτή την κατάσταση. Συζήτησε τις απαντήσεις σου με τον/την διπλανό/διπλανή σου.

1. Ένας διαδικτυακός φίλος με τον οποίο συνομιλείς εδώ και λίγο καιρό, σου ζητά να στείλεις μια σέξι φωτογραφία σου.

2. Αναζήτησα κάποιες πληροφορίες στο Διαδίκτυο για τα πράγματα που φοβάμαι πολύ ή ντρέπομαι να ρωτήσω τους γονείς μου.

3. Ένας φίλος έχει κυκλοφορήσει μια φωτογραφία ενός κοριτσιού από το σχολείο μας, ενώ αυτή είναι στο ντους. Θα την προωθήσω στους φίλους μου! Είναι πολύ αστείο!

Askyourquestions.com

Ανώνυμος, 15 χρονών

«Είμαι πολύ ντροπαλός όταν πρόκειται να γνωρίσω καινούργιους ανθρώπους στην πραγματική ζωή, πόσο μάλλον να φλερτάρω μαζί τους. Στο Διαδίκτυο, αισθάνομαι λίγο πιο ασφαλής, καθώς δεν μιλάω πρόσωπο με πρόσωπο μαζί τους. Μπορείς να μου δώσεις μερικές συμβουλές για μία ασφαλή και διασκεδαστική διαδικτυακή εμπειρία όταν συζητώ με συνομήλικούς μου;»

Πράγματα που πρέπει να κάνεις:

1
2
3
4
5

Πράγματα που δεν πρέπει να κάνεις:

1
2
3
4
5

Το να μοιράζεσαι μια γυμνή φωτογραφία του εαυτού σου ή κάποιου άλλου θα μπορούσε να είναι αρκετά συναρπαστικό και διασκεδαστικό σε κάποια δεδομένη χρονική στιγμή, αλλά η αλήθεια είναι ότι δεν έχεις κανέναν τρόπο να εγγυηθείς ότι αυτή η φωτογραφία δεν θα καταλήξει σε λάθος χέρια. Ο μόνος τρόπος για να αποφευχθεί αυτό είναι να μη στείλεις τη φωτογραφία. Ωστόσο, ακόμη κι αν η φωτογραφία δεν μοιραστεί σε περισσότερα από ένα άτομα, θα μπορούσε ακόμη κι αυτό να έχει νομικές συνέπειες.

➔ Μάθε εάν οι ακόλουθες ενέργειες είναι παράνομες. Αν είναι παράνομες, μπορείς να περιγράψεις γιατί;

Ο Ben (ηλικίας 14 ετών) έχει φωτογραφήσει τον εαυτό του γυμνό και έχει στείλει τη φωτογραφία στη φίλη του (επίσης 14).

Έχω στείλει ένα e-mail με σέξι περιεχόμενο στο φίλο μου. Ήταν λίγο πεσμένος ψυχολογικά, έτσι σκέφτηκα ότι αυτό θα μπορούσε να του φτιάξει τη διάθεση.

Η φίλη μου (15 ετών) μού έστειλε μια φωτογραφία του εαυτού της γυμνή από τη μέση κι επάνω. Δεν το έχω μοιραστεί με κανέναν. Δεν θα το έκανα αυτό ποτέ στην ίδια, απλά θα κρατήσω τη φωτογραφία ασφαλή στον υπολογιστή μου.

Ένας φίλος μου δημοσίευσε στο Διαδίκτυο μια ταινία ενός από τους συμμαθητές του (18 ετών) στο ντους. Κατέβηκε αμέσως από την ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης, αλλά η ζημιά έγινε, όλοι την είδαν.

5.4. Η ιδιωτική μου ζωή και η δική σου

Με την πρώτη ματιά, φαίνεται ότι καθένας είναι υπεύθυνος για την προστασία της ιδιωτικής ζωής του.

Clément

Προσπαθώ να προστατεύσω τον εαυτό μου μέσω των ρυθμίσεων που υπάρχουν, έτσι ώστε η μελλοντική επαγγελματική μου ζωή να μην επηρεαστεί από την τρέχουσα προσωπική ζωή μου ή από τις άσχημες προθέσεις ενός χάκερ.

Ωστόσο, η προστασία της ιδιωτικής ζωής σου δεν εξαρτάται μόνο από εσένα, εξαρτάται και από τους άλλους. Η προστασία προσωπικών δεδομένων είναι δικαίωμα, αλλά και υποχρέωση. Είναι σημαντικό να έχουμε κατά νου ότι καθετί που κάνουμε στο Διαδίκτυο μπορεί να έχει συνέπειες για τους άλλους. Ακόμα και όταν προστατεύουμε το προφίλ μας, οι προσωπικές πληροφορίες μπορούν να εξαπλωθούν στο Διαδίκτυο μέσω του συστήματος των ετικετών/επισημάνσεων (tagging). Σκέψου τα σχόλια, τα likes, τις εικόνες και άλλες όψεις του περιεχομένου στη σελίδα κοινωνικής δικτύωσής σου.

Ποιες πληροφορίες θα προτιμούσες να μην σχετίζονται με το όνομά σου;

- Η ιδιότητα μέλους σε έναν αθλητικό σύλλογο
- Φωτογραφίες από το πάρτι που ήσουν την περασμένη εβδομάδα
- Φωτογραφίες από το τελευταίο ταξίδι σου με το αγόρι/κορίτσι σου
- Το σχόλιό σου σε ένα άρθρο εφημερίδας για την εργασιακή απασχόληση στη χώρα σου
- Τα διαδικτυακά παιχνίδια που παίζεις το τελευταίο διάστημα
- Οι ιστοσελίδες που επισκέπτεσαι

Αυτό το γνωρίζεις;

Το γεγονός ότι ορισμένες ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης απαιτούν πλέον την έγκρισή σου πριν να εμφανιστεί μια ετικέτα, όταν εντοπίζεις το όνομά σου σε συγκεκριμένες πληροφορίες. Αν δεν συμφωνείς, μπορείς απλά να αρνηθείς την έγκρισή σου για την αιτούμενη επισήμανση (tagging).

Έχεις ζητήσει ποτέ από κάποιον (ή θα έπρεπε να έχεις ζητήσει από κάποιον) την άδεια για να δημοσιοποιήσεις τα προσωπικά του στοιχεία ή για να συνδέσεις το όνομά του με κάποιο περιεχόμενο; Πότε;

Σύνδεση με σύνεση! Τι συμβαίνει όταν έχει παραβιαστεί η προστασία της ιδιωτικής ζωής σου; Πώς μπορείς να αντιδράσεις; Γράψε μερικά παραδείγματα που γνωρίζεις ότι έχει παραβιαστεί η προστασία της ιδιωτικής ζωής ενός ατόμου και πώς αυτό το άτομο θα μπορούσε να έχει αντιδράσει.

Κατάσταση

Έχω επισημανθεί με ετικέτα σε μια φωτογραφία και θέλω να αφαιρεθεί. Ωστόσο, το άτομο που έκανε την επισήμανση, αρνείται να το κάνει.

Λύση

Μπορώ να αναφέρω την περίπτωση μου στην ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης και να ζητήσω την αφαίρεση της ετικέτας (tag).

6.1. Τι είναι τα πνευματικά δικαιώματα;

Δημιουργικότητα

Η ικανότητα να παράγεις κάτι νέο μέσω δεξιοτήτων που εμπλέκουν τη φαντασία, είτε πρόκειται για κάποια νέα λύση σε ένα πρόβλημα, για μια νέα μέθοδο ή συσκευή, είτε για ένα νέο αντικείμενο ή μορφή τέχνης.²⁷

Πνευματική ιδιοκτησία

... Προστατεύει δημοσιευμένα ή αδημοσίευτα πρωτότυπα έργα (για όλη τη διάρκεια της ζωής του δημιουργού και για 50 χρόνια επιπλέον) από μη εξουσιοδοτημένη αντιγραφή χωρίς τη δέουσα αναφορά στον δημιουργό και αποζημίωση. Η πνευματική ιδιοκτησία καλύπτει όχι μόνο τα βιβλία, αλλά και διαφημίσεις, άρθρα, γραφικά σχέδια, ετικέτες, επιστολές (συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), στίχους, χάρτες, μουσικές συνθέσεις, σχέδια προϊόντων, κλπ.²⁸

► Μπορείς να ορίσεις την παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων; (βλέπε κεφάλαιο 1, σελίδα 10)

► **Καταπάτηση/Παραβίαση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.** Δεν είναι πάντα εύκολο να καταλάβουμε πότε κάτι προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα και πώς στοιχεία προστατευόμενα από πνευματικά δικαιώματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν με νόμιμο τρόπο. Δοκίμασε τις γνώσεις σου σχετικά με τα ακόλουθα - αποτελούν τα παρακάτω παραβιάσεις των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας;²⁹

- ΝΑΙ ΟΧΙ 1. Η αναπαραγωγή ή μεταφόρτωση τραγουδιών από διαδικτυακές υπηρεσίες που έχεις συνάψει συμφωνίες με τους ιδιοκτήτες πνευματικών δικαιωμάτων (π.χ. η υπηρεσία spotify).
- ΝΑΙ ΟΧΙ 2. Το ανέβασμα μιας εικόνας που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα (με ή χωρίς αναφορά του δημιουργού).
- ΝΑΙ ΟΧΙ 3. Το κατέβασμα από το iTunes.
- ΝΑΙ ΟΧΙ 4. Το ανέβασμα βίντεο από μια συναυλία ενώ αναγράφεται στο εισιτήριο ότι η βιντεοσκόπηση απαγορεύεται.
- ΝΑΙ ΟΧΙ 5. Η δημοσίευση αποσπάσματος από ανάρτηση ιστολογίου (blog) άλλου ατόμου στο δικό σου ιστολόγιο, συμπεριλαμβάνοντας ένα σύνδεσμο (link) που παραπέμπει στο blog του, χωρίς, ωστόσο, να έχει ζητηθεί η άδειά του.
- ΝΑΙ ΟΧΙ 6. Η παρακολούθηση βίντεο που κάποιος άλλος έχει καταγράψει σε μια συναυλία για την οποία διευκρινίζεται ότι η βιντεοσκόπηση δεν επιτρέπεται.
- ΝΑΙ ΟΧΙ 7. Το ανέβασμα μιας φωτογραφίας που τράβηξες σε συναυλία όταν διευκρινίζεται ρητά στο εισιτήριο ότι δεν επιτρέπεται η βιντεοσκόπηση.
- ΝΑΙ ΟΧΙ 8. Το να ανεβάσεις στίχους από δημοφιλή τραγούδια / παρτιτούρες κιθάρας σε μια προσωπική ιστοσελίδα ή κοινωνικό δίκτυο.
- ΝΑΙ ΟΧΙ 9. Το ανέβασμα φωτογραφιών διασημοτήτων σε δημόσιο χώρο που έχουν ληφθεί από εσένα.
- ΝΑΙ ΟΧΙ 10. Η αναδημοσίευση ολόκληρου άρθρου, με αναφορά στο /στη συγγραφέα και συμπεριλαμβάνοντας το σύνδεσμό του/της (δίχως άδεια).

Πήγαινε στο www.webwewant.eu για να μάθεις τις απαντήσεις.

²⁷ <http://www.britannica.com/search?query=creativity>, προσπελάστηκε στις 4/01/2013.

²⁸ Business Dictionary (2012), 'Copyright' (online), <http://www.businessdictionary.com/definition/copyright.html#ixzz2ElwNtw73>, προσπελάστηκε στις 8/11/2012.

²⁹ Nominet (2012), Are you an accidental outlaw? (online), <http://accidentalloutlaw.knowthenet.org.uk/question1>.

Άδειες Creative Commons

Ένας τύπος άδειας πνευματικών δικαιωμάτων που ενθαρρύνει την ανταλλαγή και την αναπαραγωγή ενός πόρου. Παρέχει έναν απλό, τυποποιημένο τρόπο παραχώρησης άδειας στο κοινό για την ανταλλαγή και χρήση των έργων σας.³⁰

(Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις άδειες Creative Commons επισκεψου την ιστοσελίδα: <http://creativecommons.org/licenses/>)

➔ Ποιο από τα ακόλουθα παραδείγματα νομίζεις ότι παραβιάζουν το νόμο περί πνευματικών δικαιωμάτων;

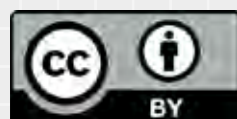
1) Έχεις βρει μια φωτογραφία από το Flickr, όπου ο χρήστης έχει δημοσιεύσει μια άδεια χρήσης Creative Commons με την ακόλουθη μορφή:

Θέλεις να χρησιμοποιήσεις τη φωτογραφία για να προωθήσεις εισιτήρια για μια μουσική παράσταση. Είσαι σε θέση να χρησιμοποιήσεις αυτήν την εικόνα νόμιμα;

2) Διαθέτεις μια μουσική βιβλιοθήκη με χιλιάδες τραγούδια. Έχεις κατεβάσει λογισμικό peer-to-peer και λαμβάνεις μόνο περιεχόμενο που δεν προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα. Είναι πιθανό να παραβιάζεις το νόμο περί πνευματικής ιδιοκτησίας;

3) Δημιουργείς ένα οπτικοακουστικό έργο για να συνοδεύσει μία παράσταση. Προσπαθείς να βρεις κάποιες χρήσιμες εικόνες. Η εικόνα που θέλεις να χρησιμοποιήσεις τελεί υπό την άδεια Creative Commons:

Μπορείς να χρησιμοποιήσεις αυτήν την εικόνα χωρίς να παραβιάζεις τη νομοθεσία για τα πνευματικά δικαιώματα;

Πήγαινε στο www.webwewant.eu για να μάθεις τις απαντήσεις.

Αυτό το γνώριζες;

Το 47% των χρηστών δεν μπορεί με βεβαιότητα να προσδιορίσει αν το διαδικτυακό περιεχόμενο που έχει κατεβάσει, αναπαράγει ή μοιράζεται είναι νόμιμο ή όχι - γεγονός που υπογραμμίζει τη σημασία των εντατικών προσπαθειών για την εκπαίδευση και ενημέρωση των καταναλωτών.³¹

³⁰ Μάθε περισσότερα στο <http://creativecommons.org/>.

³¹ Ofcom (2012), Half of internet users unsure if content is legal (online), <http://media.ofcom.org.uk/2012/11/20/half-of-internet-users-unsure-if-content-is-legal/>.

6.2. Μήπως είσαι πειρατής;

Floran

Το Διαδίκτυο προορίζεται για ελεύθερη έκφραση, οπότε αν κάποιο περιεχόμενο είναι ήδη online θα πρέπει να μπορείς να το κατεβάσεις.

Η απόλυτη μεταμόρφωση όλων όσων έχουμε σκεφτεί ποτέ για τη μουσική θα λάβει χώρα μέσα σε 10 χρόνια και τίποτα δεν πρόκειται να καταφέρει να τη σταματήσει ... Δεν βλέπω απολύτως κανένα νόημα στο να προσποιούμαστε ότι δεν πρόκειται να συμβεί. Είμαι πλήρως πεπεισμένος ότι τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, για παράδειγμα, δεν θα υπάρχουν σε 10 χρόνια, ενώ τα συγγραφικά δικαιώματα και η πνευματική ιδιοκτησία πρόκειται να πληγούν.

David Bowie 2002³²

Μήπως είσαι πειρατής;

➔ Δίνεις προσοχή στη νομοθεσία περί πνευματικών δικαιωμάτων; Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις..

- Έχω κατεβάσει μουσική που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα χωρίς να πληρώσω για αυτό.
 Συμφωνώ/ΝΑΙ Δεν συμφωνώ/ΟΧΙ
- Έχω καταγράψει συναυλίες του αγαπημένου μου συγκροτήματος και έχω αναρτήσει τις φωτογραφίες στη σελίδα κοινωνικής δικτύωσης μου.
 Συμφωνώ/ΝΑΙ Δεν συμφωνώ/ΟΧΙ
- Δεν ζητώ πάντα την άδεια των φίλων/της οικογένειάς μου όταν αναρτώ τις φωτογραφίες τους στο Διαδίκτυο.
 Συμφωνώ/ΝΑΙ Δεν συμφωνώ/ΟΧΙ
- Έχω κάνει αντίγραφα από DVD που αγόρασα σε κατάστημα για τους φίλους μου.
 Συμφωνώ/ΝΑΙ Δεν συμφωνώ/ΟΧΙ
- Έχω αντιγράψει κείμενο από μια ιστοσελίδα για μία σχολική εργασία, χωρίς να παραπέμπω στον αρχικό συγγραφέα.
 Συμφωνώ/ΝΑΙ Δεν συμφωνώ/ΟΧΙ
- Όταν χρησιμοποιώ τις εικόνες που βρίσκω στο Διαδίκτυο, δεν ελέγχω αν προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα.
 Συμφωνώ/ΝΑΙ Δεν συμφωνώ/ΟΧΙ
- Δεν με ενοχλεί πραγματικά όταν άλλοι αναδημοσιεύουν κείμενα από το ιστολόγιο / ιστοσελίδα μου, χωρίς να αναφέρουν ότι είμαι ο δημιουργός.
 Συμφωνώ/ΝΑΙ Δεν συμφωνώ/ΟΧΙ
- Έχω δημοσιεύσει τμήματα της ιστοσελίδας κάποιου άλλου στη δική μου σελίδα, χωρίς την κατάλληλη παραπομπή.
 Συμφωνώ/ΝΑΙ Δεν συμφωνώ/ΟΧΙ
- Το παράνομο κατέβασμα δεν αποτελεί πραγματική παράβαση του νόμου, καθώς οι άνθρωποι σχεδόν ποτέ δεν τιμωρούνται γι' αυτό.
 Συμφωνώ/ΝΑΙ Δεν συμφωνώ/ΟΧΙ
- Το περιεχόμενο που δημοσιεύεται στο Διαδίκτυο θα πρέπει πάντα να χρησιμοποιείται ελεύθερα από όλους.
 Συμφωνώ/ΝΑΙ Δεν συμφωνώ/ΟΧΙ

³² Pareles, J. (2002), David Bowie, 21st-Century Entrepreneur (online), The New York Times, <http://www.nytimes.com/2002/06/09/arts/david-bowie-21st-century-entrepreneur.html?src=pm>.

Ξεκίνησε από την αριστερή πλευρά του βέλους. Κάθε φορά που απαντάς «συμφωνώ / ναι», μετατοπίσου μία θέση προς τα δεξιά στην κλίμακα. Πού θα καταλήξεις; Συζήτησε την άποψή σου με άλλα άτομα στην ομάδα.

Ξεκίνα εδώ!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Δίνεις μεγάλη βάση στην πνευματική ιδιοκτησία. Δεν σε πειράζει να πληρώνεις λίγα χρήματα για τις δημιουργίες κάποιου άλλου και αναγνωρίζεις πάντα τον δημιουργό ενός πρωτότυπου έργου.

Ξέρεις για τα πνευματικά δικαιώματα, αλλά δεν δίνεις πάντα μεγάλη προσοχή σε αυτά. Γιατί να πληρώσεις αν μπορείς να κατεβάσεις δωρεάν;

Μπορεί να ξέρεις για τα πνευματικά δικαιώματα, αλλά δεν έχουν και πολύ νόημα για εσένα. Αν οι άλλοι δεν θέλουν να χρησιμοποιείς τις δημιουργίες τους, δεν θα πρέπει να τις δημοσιεύουν στο Διαδίκτυο!

➔ Είναι εύκολο να ξεχνάμε ότι **πίσω από** κάθε τραγούδι υπάρχει μια ομάδα αφοσιωμένων επαγγελματιών που εργάζονται σκληρά για να δημιουργήσουν καλή μουσική. Η εκστρατεία της Music Matters στρέφει τα φώτα σε **όλους** αυτούς τους ανθρώπους ελπίζοντας να υπενθυμίσει σε όσους αγαπούν τη μουσική να εκφράσουν την υποστήριξή τους **με την πρόσβαση στη μουσική μέσω εγκεκριμένων ιστότοπων**.

Επισκέψου τη σελίδα <http://www.whymusicmatters.org/> και μάθε περισσότερα για αυτή την καμπάνια.³³

Τι πιστεύεις για την εκστρατεία Music Matters; Θα την υποστήριζες;

➔ **Πνευματικά δικαιώματα για την εργασία σου.** Έχεις ποτέ εξασφαλίσει προστασία για τα πνευματικά δικαιώματα της δικής σου εργασίας; Με ποια διαδικασία; Πού μπορείς να βρεις περισσότερες πληροφορίες;

➔ **Οι δύο όψεις του νομίσματος.** Ναι, η πρόσβαση στο Διαδίκτυο είναι ελεύθερη, αλλά οι πάροχοι ιστοσελίδων έχουν κι αυτοί τα δικαιώματά τους και μπορεί να επέμβουν όταν παραβιάζεται ο νόμος. Μπορείς να δώσεις μερικά παραδείγματα τόσο για τα δικαιώματά σου όσο και για τα δικαιώματα των δημιουργών ιστοσελίδων;

Τα δικαιώματά σου

Έχω το δικαίωμα να μοιράζομαι περιεχόμενο στο Διαδίκτυο

Τα δικαιώματα των δημιουργών ιστοσελίδων

Διατηρούν το δικαίωμα να διαγράψουν οποιοδήποτε υλικό χρησιμοποιήσω και το οποίο προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα όταν δεν έχω συμπεριλάβει τις κατάλληλες παραπομπές.

Αυτό το γνώριζες:

Οι παραβάτες (για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας) δήλωσαν πως θα ενθαρρύνονταν να σταματήσουν, αν υπήρχαν φθηνότερες νόμιμες υπηρεσίες διαθέσιμες (39%), αν οτιδήποτε ήθελαν ήταν διαθέσιμο από νόμιμη πηγή (32%) ή αν ήταν πιο σαφές το είδος του περιεχομένου που θεωρείται νόμιμο (26%)³⁴

³³ <http://www.whymusicmatters.org/pages/our-campaign>, προσπελάστηκε στις 4/01/2013

³⁴ Ofcom (2012), Half of internet users unsure if content is legal (online), <http://media.ofcom.org.uk/2012/11/20/half-of-internet-users-unsure-ifcontent-is-legal/>.

7.

Τι έχεις μάθει - Είσαι διαδικτυακά σοφός ή διαδικτυακά ευάλωτος;

➔ Κάνε το κουίζ και δοκίμασε τις γνώσεις σου!

Θα πρέπει να γνωρίζεις ότι για ορισμένες ερωτήσεις υπάρχουν περισσότερες από μία σωστές απαντήσεις!

1. Βρίσκεις ένα βίντεο στο Διαδίκτυο το οποίο περιέχει ρατσιστικό και προσβλητικό περιεχόμενο, τι πρέπει να κάνεις;

- Τίποτα, είναι online, έτσι δεν υπάρχει τίποτα που να μπορείς να κάνεις γι 'αυτό
- Αναφέρεις το βίντεο χρησιμοποιώντας τις διαδικασίες υποβολής καταγγελίας μέσω της ιστοσελίδας
- Τηλεφωνείς στην αστυνομία κάνοντας επίσημη αναφορά/καταγγελία
- Κατεβάζεις το βίντεο και το μοιράζεσαι με τους φίλους σου για να μάθουν πόσο κακό είναι

2. Σωστό ή Λάθος;

- Ελευθερία του λόγου σημαίνει ότι μπορείς να προσβάλλεις τους άλλους στο Διαδίκτυο
- Είσαι κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων για οποιαδήποτε φωτογραφία έχεις τραβήξει από κάποιο άλλο άτομο σε δημόσιο χώρο
- Είναι αδύνατο να αφαιρεθεί το περιεχόμενο από ένα κοινωνικό δίκτυο, εκτός κι αν παραβιάζει τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτού του δικτύου
- Οποιοσδήποτε με περισσότερους από 500 φίλους σε ένα κοινωνικό δίκτυο αδυνατεί να προστατεύσει τη φήμη του στο Διαδίκτυο

3. Ποιο από τα παρακάτω δείχνει ότι μια ιστοσελίδα είναι ασφαλής στη χρήση;

- https
- Ένα λουκέτο στο κάτω μέρος της ιστοσελίδας
- Ένα πράσινο φόντο στη γραμμή διεύθυνσεων
- Η κατάληξη .com ή .org στην ηλεκτρονική διεύθυνση

4. Εάν αποθηκευτούν στην συσκευή του κινητού σου, ποια από τα παρακάτω θα μπορούσαν πιθανόν να σε εκθέσουν σε κίνδυνο απάτης;³⁵

- Διεύθυνση κατοικίας
- Ημερομηνία γεννήσεως
- Λεπτομέρειες σύνδεσης ηλεκτρονικών τραπεζικών συναλλαγών
- Λεπτομέρειες σύνδεσης σε ιστοσελίδα
- Στοιχεία τραπεζικής κάρτας
- Κωδικοί πρόσβασης σε κοινωνικό δίκτυο
- Ευαίσθητες φωτογραφίες ή βίντεο

5. Είναι θεμιτό να δημιουργήσεις ένα κοινωνικό προφίλ χωρίς να χρησιμοποιήσεις το πραγματικό σου όνομα, ενώ αυτό ζητείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του δικτύου;

6. Τρολάρισμα (Trolling) σημαίνει :

- Υποκλοπή και έλεγχος του λογαριασμού κάποιου τρίτου
- Ανάρτηση αρνητικών, ψευδών και προσβλητικών σχολίων σε διαδικτυακά κανάλια επικοινωνίας, προκειμένου να προκληθούν συναισθηματικές αντιδράσεις συγκεκριμένου/ων ατόμου/ων
- Το να γράφεις προσβλητικά ή/και αρνητικά μηνύματα σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης για κάποιον που έχει πεθάνει
- Η αποστολή μηνυμάτων ανεπιθύμητης αλληλογραφίας (spam) σε τυχαίους λογαριασμούς σελίδας κοινωνικής δικτύωσης

³⁵ Ελήφθη από <http://inthedark.knowthenet.org.uk/question1>

7. Έχεις λάβει αίτημα φιλίας από άτομο που εργάζεται για την εταιρεία όπου έχεις συνέντευξη την επόμενη εβδομάδα - τι πρέπει να κάνεις;

- Δέχεσαι το αίτημα φιλίας, θα πρέπει να σε αποδεχτούν ακριβώς όπως είσαι
- Αρνείσαι το αίτημα, διότι αν δούν τι είδους περιεχόμενο υπάρχει στο προφίλ σου, θα είσαι ανεπιθύμητος στην εταιρεία
- Βλέπεις ξανά το προφίλ σου διαγράφοντας όλο το περιεχόμενο που θα μπορούσε να θεωρηθεί προσβλητικό από τους άλλους - θα πάρει όλο το Σαββατοκύριακο, αλλά αξίζει να το κάνεις
- Διαμορφώνεις τις ρυθμίσεις απορρήτου σου, έτσι ώστε ο νέος/α σου φίλος/η να μπορεί να δει μόνο το περιεχόμενο που θέλεις να του/της παρέχεις

8. Ποιο από τα παρακάτω θα μπορούσε να βοηθήσει να προστατεύσεις τη διαδικτυακή φήμη σου;

- Να είσαι "φίλος" μόνο με τους ανθρώπους που γνωρίζεις και εμπιστεύεσαι
- Να επανεξετάζεις σε τακτά διαστήματα την προστασία της ιδιωτικής ζωής σε προφίλ κοινωνικής δικτύωσης για να βεβαιωθείς ότι έχεις τον έλεγχο του περιεχομένου που βρίσκεται σε κοινή χρήση
- Να διαγράψεις όλα τα προφίλ κοινωνικής δικτύωσης
- Να χρησιμοποιείς μόνο επαγγελματικά κοινωνικά δίκτυα, όπως το LinkedIn

9. Έχεις μια επαγγελματική συνέντευξη την επόμενη εβδομάδα και αποφασίζεις να βεβαιωθείς ότι δίνεις τη σωστή εντύπωση στο Διαδίκτυο - ποιο από τα παρακάτω θα πρέπει να κάνεις;

- Δημιούργησε ένα ψεύτικο βιογραφικό και ανέβασέ το σε μερικές διαφορετικές ιστοσελίδες
- Κάνε εγγραφή στο LinkedIn και δείξε ότι έχεις εργαστεί για κάποιες κορυφαίες εταιρείες σε όλο τον κόσμο - κανείς δεν θα το ελέγξει
- Συνδέσου και αφάιρεσε τυχόν ακατάλληλο περιεχόμενο από το δημόσιο προφίλ σου
- Μην κάνεις τίποτα, κανείς δεν ενδιαφέρεται πραγματικά για το τι κάνεις στο Διαδίκτυο - θα πάρεις τη θέση με βάση το πώς θα αποδώσεις την ημέρα της συνέντευξης

10. Ένας ισχυρός κωδικός πρόσβασης μπορεί να βοηθήσει στην προστασία της διαδικτυακής φήμης σου - ποια από τις ακόλουθες δηλώσεις περιγράφει τον καλύτερο τύπο κωδικού πρόσβασης;

- Κάτι σύντομο που θα μπορείς να θυμάσαι εύκολα
- Ένας μεγάλος κωδικός πρόσβασης που περιέχει γράμματα, αριθμούς και σύμβολα (μπορεί να χρειαστεί να τον γράψεις, δεδομένου ότι θα είναι σύνθετος)
- Το όνομά σου με ανάποδο συλλαβισμό και την ημερομηνία γέννησής σου στο τέλος
- Δεν πρέπει να είναι λέξη που μπορεί να βρεθεί στο λεξικό, κάτι που έχει τουλάχιστον 8 χαρακτήρες και περιέχει αριθμούς, γράμματα και σύμβολα που θα μπορείς να θυμάσαι

11. Κάποιος έχει δημοσιεύσει μια φωτογραφία σου από κάποιο πάρτι το περασμένο Σαββατοκύριακο σε δημόσιο προφίλ. Είσαι ξαπλωμένος στο πάτωμα με ένα άδειο μπουκάλι βότκα δίπλα σου. Πάνω από 50 άνθρωποι έχουν σχολιάσει τη φωτογραφία, τι πρέπει να κάνεις;

- Τίποτα, δεν έπινες, οι φίλοι σου είχαν σκηνοθετήσει τη φωτογραφία
- Επικοινωνείς με το άτομο που ανέβασε τη φωτογραφία και του/της ζητάς να την αφαιρέσει
- Επικοινωνείς με το διαχειριστή του ιστοτόπου και επιμένεις ότι η φωτογραφία πρέπει να καταργηθεί - σίγουρα θα πρέπει να καταστρατηγεί τους όρους και τις ειδικές προϋποθέσεις ούτως ή άλλως
- Έχεις κάποιες "ενδιαφέρουσες" φωτογραφίες του φίλου που ανέβασε την προσβλητική φωτογραφία, ανάρτησέ τις και φρόντισε να μάθουν όλοι ότι ανέβηκαν.

12. Ποιοι από τους παρακάτω είναι επιπλέον τρόποι για την προστασία των δεδομένων σου;

- Σύντομο χρονικό κλειδί της οθόνης και αίτημα κωδικού πρόσβασης
- PIN κάρτας SIM
- Απομακρυσμένη διαγραφή
- Τακτικά backups της συσκευής
- Τακτικές ενημερώσεις του λογισμικού
- Πρόγραμμα προστασίας από ιούς (Anti-virus)

13. Είσαι καλεσμένος σε ένα πάρτι με μια παρέα φίλων, αλλά ανησυχείς για το τι θα μπορούσε να εμφανιστεί στο Διαδίκτυο μετά το Σαββατοκύριακο! Τι πρέπει να κάνεις;

- Να βεβαιωθείς ότι συμπεριφέρεσαι με υποδειγματικό τρόπο όλο το Σαββατοκύριακο
- Μην πας, είναι πολύ επικίνδυνο
- Συζητάς με τους φίλους σου πριν από το Σαββατοκύριακο και τους εξηγείς τις ανησυχίες σου, προειδοποιώντας τους ότι θα πρέπει να είναι προσεκτικοί με την ψηφιακή τους φήμη
- Περιμένεις μετά το Σαββατοκύριακο για να δεις τι θα συμβεί

14. Ποιο από τα παρακάτω είναι παράνομο;

- Η αναπαραγωγή ή λήψη τραγουδιών από διαδικτυακές υπηρεσίες που έχουν συνάψει συμφωνίες με τους ιδιοκτήτες των πνευματικών δικαιωμάτων τους
- Το κατέβασμα από το iTunes
- Η παρακολούθηση βίντεο που κάποιος άλλος έχει καταγράψει σε μια συναυλία ενώ διευκρινιζόταν ρητά ότι η βιντεοσκόπηση δεν επιτρεπόταν
- Η ροή ή λήψη τραγουδιών από υπηρεσίες που δεν έχουν συνάψει συμφωνία με τον κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων

15. Είναι νόμιμο να αναδημοσιεύσεις ένα ολόκληρο άρθρο, εάν αναφέρεις το συγγραφέα και περιλαμβάνεις το σύνδεσμο της αρχικής ανάρτησης του άρθρου χωρίς την άδειά του;

Θυμήσου:

- Ελέγχεις τακτικά τις ρυθμίσεις του απορρήτου σου σε δικτυακούς τόπους κοινωνικής δικτύωσης και ενημέρωσέ τους όταν απαιτείται.
- Χρησιμοποιείς ασφαλείς ιστότοπους, όπου είναι δυνατόν, π.χ. https, καθώς οι πληροφορίες που αποστέλλονται σε αυτές τις σελίδες είναι κρυπτογραφημένες.
- Αν δεν έχεις χρόνο να διαβάσεις όλους τους όρους και τις ειδικές προϋποθέσεις κατά την εγγραφή σου σε ένα νέο ιστότοπο, σκέψου αν θα μπορούσε να βοηθήσει η χρήση ενός εργαλείου, όπως το EULAlyzer.
- Έχουμε όλοι την ευθύνη να αναφέρουμε το ακατάλληλο περιεχόμενο που θα εντοπίσουμε στο Διαδίκτυο. Όσο περισσότερο το κάνουμε αυτό, τόσο περισσότερο θα συμβάλλουμε στο να καταστεί το Διαδίκτυο ένα καλύτερο μέρος για όλους.
- Αξίζει να ψάχνεις για το όνομά σου περιστασιακά (ή να δημιουργήσεις μία ειδοποίηση Google), προκειμένου να έχεις καλύτερη εικόνα του τι βλέπουν οι άλλοι όταν ψάχνουν για εσένα στο Διαδίκτυο.
- Αν και δεν είναι πάντα εύκολο, προσπάθησε να σκεφτείς πριν δημοσιεύσεις!

Ψάχνεις για πληροφορίες ή συμβουλές; Επικοινωνήσε με το Insafe στη χώρα σου.

Αυστρία	www.saferinternet.at	Λετονία	www.drossinternets.lv
Βέλγιο	www.clicksafe.be	Λιθουανία	www.draugiskasinternetas.lt
Βουλγαρία	www.safenet.bg	Λουξεμβούργο	www.bee-secure.lu
Κύπρος	www.cyberethics.info	Μάλτα	www.besmartonline.org.mt
Δημοκρατία της Τσεχίας	www.saferinternet.cz	Ολλανδία	www.digibewust.nl
Εσθονία	www.targaltinternetis.ee	Νορβηγία	www.medietilsynet.no
Δανία	www.medieraadet.dk	Πολωνία	www.saferinternet.pl
Φινλανδία	www.meku.fi/fisic/	Πορτογαλία	www.internetsegura.pt
Γαλλία	www.internetsanscrainte.fr	Ρουμανία	www.sigur.info
Γερμανία	www.klicksafe.de	Ρωσία	www.nedopusti.ru
Ελλάδα	www.saferinternet.gr	Σλοβακία	www.zodpovedne.sk
Ουγγαρία	www.saferinternet.hu	Σλοβενία	www.safe.si
Ισλανδία	www.saft.is	Ισπανία	www.protegeles.com
Ιρλανδία	www.webwise.ie	Σουηδία	www.medieradet.se
Ιταλία	www.generazioniconnesse.it	Ηνωμένο Βασίλειο	www.saferinternet.org.uk

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Δημιουργήθηκε:

- Έκδοση Ευρωπαϊκού Σχολικού Δικτύου (EUN)
- Σε συνεργασία με το δίκτυο Insafe, με την υποστήριξη της Liberty Global και της Google.
- Δημιουργήθηκε το 2013

Σχεδιασμός: Iddifix

Θερμές ευχαριστίες στους: Charlotte, Clément, Ellen, Florian, Isabelle, Joanna, Josh, Ľuboš, Livi, Tereza, Yorick, Ioanna, Manon, Lisa, Jari και τους εκπαιδευτικούς, τους γονείς και τους μαθητές που συνέβαλαν στη δοκιμή και την ανάπτυξη της παρούσας έκδοσης. Στους Άρη Π. Λούβρη, εκπαιδευτικό Πληροφορικής και υπεύθυνο ενημερωτικού κόμβου "Ασφάλεια στο Διαδίκτυο", και Ηλία - Παναγιώτη Κουρτέση, εκπαιδευτικό Αγγλικής γλώσσας, για την εθελοντική μετάφραση και επιμέλεια της ελληνικής έκδοσης του παρόντος εγχειριδίου. Επίσης, στη Σοφία Παδελοπούλου από τη Δράση Ενημέρωσης & Επαγρύπνησης Saferinternet.gr του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου, για τις χρήσιμες υποδείξεις της στην επιμέλεια της ελληνικής έκδοσης.

Πνευματική ιδιοκτησία

Τίτλος: The Web We Want

Prefix: 9789491440

ISBN-Αριθμός: 9789491440427

EAN: 9789491440427

Πνευματικά δικαιώματα: το έργο αυτό είναι υπό την άδεια the Creative Commons Attribution-Noncommercial-NoDerivative Works 3.0 Unported License. Για να δείτε ένα αντίγραφο της άδειας αυτής, επισκεφτείτε τη διεύθυνση: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Το Διαδίκτυο ανοίγει την πόρτα σε ένα ζωντανό και συναρπαστικό κόσμο ατελείωτων ευκαιριών για να εξερευνησεις, να επικοινωνήσεις και να δημιουργήσεις. Σε σύγκριση με μία δια ζώσης συνάντηση, είναι ένα μέρος όπου η περιέργεια και η δημιουργικότητα μπορούν να ευδοκιμήσουν και όπου οι νέοι μπορούν να αναπτύξουν ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων με ένα φαινομενικά λιγότερο απειλητικό τρόπο. Το Διαδίκτυο έχει, εντούτοις, ορισμένες παγίδες για τους απρόσεκτους. Όπως και σε όλες τις άλλες πτυχές της ζωής ενός εφήβου, η εκπαίδευση είναι απαραίτητη για την καλλιέργεια της κριτικής χρήσης των διαδικτυακών μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Το Διαδίκτυο που Θέλουμε (Web We Want) είναι ένα εκπαιδευτικό εγχειρίδιο για χρήση από εφήβους 13-16 ετών, το οποίο αναπτύχθηκε με και από νέους ανθρώπους. Το περιεχόμενο και η προσέγγιση, σχεδιασμένα για να συντονιστούν με τις ανάγκες και τις προτιμήσεις των νέων σήμερα, έχουν ως στόχο να προκαλέσουν προβληματισμό σχετικά με θέματα όπως τα ψηφιακά αποτυπώματα, η φήμη, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις. Την ίδια στιγμή, μια ποικιλία από πρακτικές ασκήσεις καλούν τους νέους να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και να διερευνήσουν τις δικές τους διαδικτυακές πρακτικές.

Οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αναζητούν υποστηρικτικό υλικό για τα θέματα και τις δραστηριότητες του εγχειριδίου στο www.webwewant.eu, το οποίο θα χρησιμεύσει, επίσης, ως πλατφόρμα, όπου οι νέοι άνθρωποι θα είναι σε θέση να παρουσιάσουν κάποιες από τις προσωπικές τους απαντήσεις.

Το έργο συγχρηματοδοτείται
από την Ευρωπαϊκή Ένωση

